

POWIATOWY URZĄD PRACY W CIESZYNIE

Plac Wolności 6, 43-400 Cieszyn
tel./fax (33) 851-49-91
e-mail: poczta@pup.cieszyn.pl
<http://www.pup.cieszyn.pl>

INFORMACJA NA TEMAT SYTUACJI NA RYNKU PRACY W POWIECIE CIESZYŃSKIM W 2012 ROKU – REALIZOWANE PROJEKTY WRAZ Z ICH EFEKTYWNOŚCIĄ ORAZ ZAŁOŻENIA NA 2013 ROK

Realizacja zadań samorządu powiatu przez Zarząd Powiatu
i Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wynikających
z *Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku
o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*
(Dz. U. 08.69.415 z późn. zm.)

Marzec 2013

Spis treści

Wstęp

1. Statystyka	4
1.1. Poziom i stopa bezrobocia.....	4
1.2. Struktura bezrobocia.....	7
1.3. Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	11
2. Realizacja programów rynku pracy sprzyjających aktywizacji na lokalnym rynku pracy	14
2.1. Zadania urzędu pracy	14
2.2. Usługi i instrumenty rynku pracy realizowane w Centrum Aktywizacji Zawodowej	15
2.2.1. Pośrednictwo pracy	16
2.2.2. Poradnictwo zawodowe	18
2.2.3. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu zatrudnienia	23
2.2.4. Staż	24
2.2.5. Przygotowanie zawodowe.....	24
2.2.6. Szkolenia.....	25
2.2.7. Dodatek aktywizacyjny	26
2.2.8. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.....	27
2.2.9. Refundacja kosztów wyposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy.....	27
2.2.10. Roboty publiczne	27
2.2.11. Prace interwencyjne	28
2.2.12. Prace społecznie użyteczne	28
2.2.13. Studia podyplomowe	28
2.3. Projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.....	29
2.4. Programy realizowane w ramach środków Funduszu Pracy z Rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej.....	32
2.5. Kontrole zewnętrzne działania urzędu w 2012 roku.....	34
3. Współpraca transgraniczna - sieć EURES	34
4. Program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy	36
5. Kadra urzędu pracy	36
6. Planowane działania urzędu pracy na rok 2013	37
6.1. Realizacja programów rynku pracy z wykorzystaniem Funduszu Pracy	37
6.2. Realizacja programów rynku pracy z wykorzystaniem środków PFRON	38
6.3. Realizacja projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego	38
6.4. Usługi rynku pracy planowane do realizacji w 2013 roku	40
6.5. Inne inicjatywy urzędu pracy planowane do realizacji w 2013 roku.....	41

Wstęp

Przedstawiony materiał obejmuje, zgodnie z planem pracy Rady Powiatu Cieszyńskiego na 2013 rok, informację o sytuacji na rynku pracy za rok 2012, założenia na rok 2013 oraz efektywność projektów realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie. Materiał stanowi logiczną, przejrzystą i integralną całość. Wszystkie działania realizowane przez urząd pracy oparte były na analizie sytuacji na lokalnym rynku pracy, co pozwoliło w ciągu roku dostosowywać realizowane projekty do potrzeb klientów.

Materiał dotyczy również planu pracy Komisji Budżetu Rady Powiatu Cieszyńskiego pod nazwą: „Realizacja założeń przyjętych przez Powiatowy Urząd Pracy za rok 2012, z uwzględnieniem rynku pracy w 2013 roku”.

1. Statystyka

W 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie dysponował większą ilością środków niż w roku ubiegłym (o 16% wyższą w porównaniu z 2011r.). W związku z powyższym aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu objęto **1 816 osób**, co w porównaniu z rokiem ubiegłym stanowi **wzrost o 402 osoby**.

W ramach pomocy dla osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy **577 osób bezrobotnych** mogło zdobyć niezwykle cenne umiejętności poruszania się w realnym środowisku pracy odbywając staż. Aktywizacja również była prowadzona poprzez udzielanie wsparcia dla osób bezrobotnych chcących rozpocząć własną działalność gospodarczą. Zastosowano instrument w postaci jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, które umożliwiły samozatrudnienie **131 osobom**. Ponadto osoby, które musiały nabyć nowe kwalifikacje zawodowe lub uzupełnić już posiadane kwalifikacje zostały skierowane na szkolenia. Ze szkoleń indywidualnych skorzystało **99 osób**, natomiast ze szkoleń grupowych **235 osób**. W sumie ze szkoleń skorzystały **334 osoby bezrobotne**. Dla naszych klientów świadczone były również usługi kluczowe na rynku pracy tj.: pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe.

Realizując programy aktywizacji zawodowej w istotny sposób wspieramy rynek pracy. Ważne jest uzyskiwanie efektywności prowadzonych działań, dlatego każda z form aktywizacji jest odpowiednio monitorowana. Takie formy jak tworzenie miejsc pracy czy przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej dają praktycznie 100% efektywność. Każda z form aktywizacji jest zróżnicowana pod względem efektywności, gdyż adresowana jest do różnych grup odbiorców, w tym do osób chronicznie bezrobotnych oraz osób korzystających z pomocy społecznej a więc takich które mają różne problemy z wejściem lub powrotem na rynek pracy.

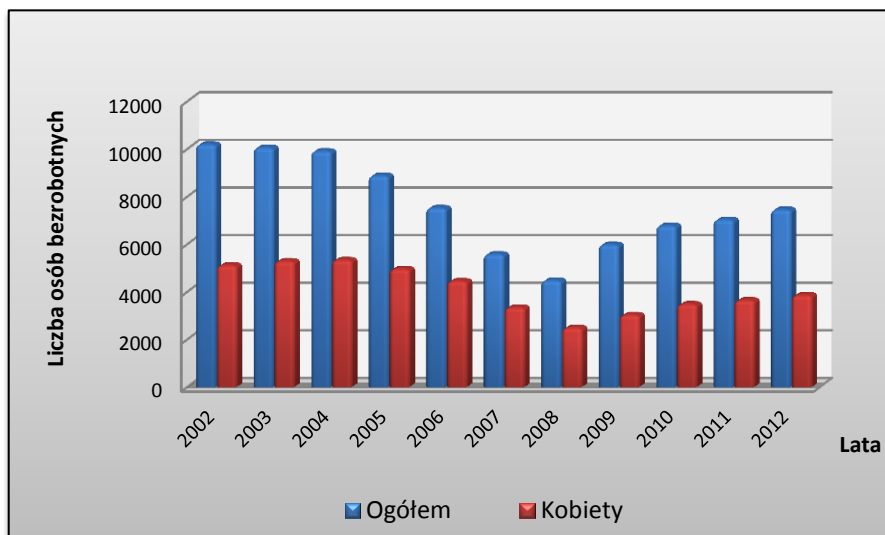
1.1. Poziom i stopa bezrobocia

Podobnie jak w roku ubiegłym stopa bezrobocia w powiecie cieszyńskim utrzymała się na poziomie 10%. Jednakże w przeciągu 3 lat zanotowano wzrost o niecałe 1,6 punktu procentowego. Na koniec 2012 roku 10,8% ogółu osób aktywnych zawodowo pozostawało bez pracy.

Tabela 1. Stopa bezrobocia w latach 2003– 2012

ROK	POLSKA	POWIAT CIESZYŃSKI
2003	18%	14,1%
2004	19,1%	15,5%
2005	17,6%	14,3%
2006	14,9%	12,2%
2007	11,4%	9,3%
2008	9,5%	7,3%
2009	11,9%	9,2%
2010	12,3%	10,3%
2011	12,5%	10,2%
2012	13,4%	10,8%

Wykres 1. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w latach 2002 – 2012

Liczba osób bezrobotnych rejestrujących się w urzędzie pracy systematycznie rośnie od 2008 roku. W grudniu 2012 roku w ewidencji osób bezrobotnych widniało **7 458 osób**, co stanowiło wzrost o 424 osoby bezrobotne w stosunku do 2011 roku. W ciągu całego 2012 roku najwięcej osób zarejestrowanych było w miesiącu marcu (7 774 osoby) natomiast najmniej we wrześniu (6 857 osób).

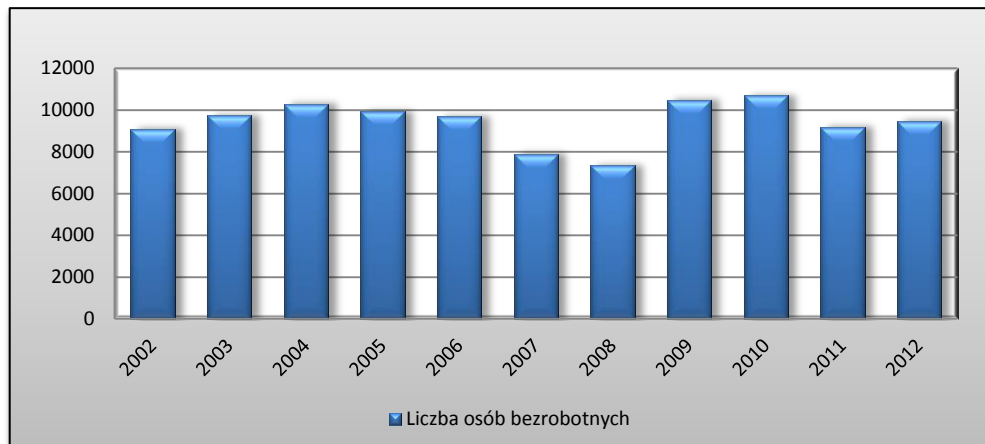
Tabela 2. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2012 roku

	2012											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
OGÓŁEM	7572	7764	7774	7260	7094	6890	6919	6873	6857	7030	7305	7458
KOBIET	3854	3926	3949	3679	3639	3579	3649	3679	3715	3807	3903	3864

Podobnie jak we wcześniejszych latach, można zaobserwować wzrost poziomu bezrobocia początkiem i końcem roku. Zdecydowany wzrost liczby osób bezrobotnych nastąpił w miesiącach styczeń, luty, marzec, listopad oraz grudzień, co pozostaje w ścisłym związku z zapotrzebowaniem w powiecie cieszyńskim na pracowników sezonowych. Na wzrost poziomu bezrobocia w całym 2012 roku wpływ miały również zachodzące w skali kraju zmiany gospodarcze, które pozostają w ścisłej korelacji z rynkiem pracy.

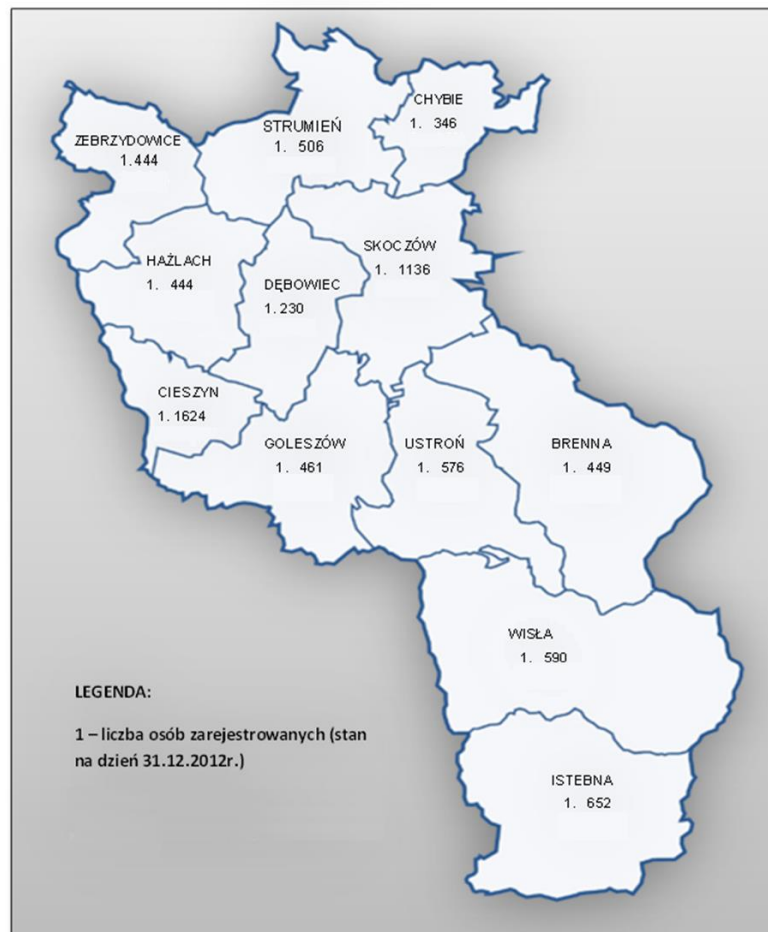
Na podstawie powyższej tabeli można zaobserwować, iż stosunek liczby kobiet do liczby bezrobotnych mężczyzn w 2012 roku nie jest silnie zróżnicowany: 52% kobiet do 48% mężczyzn. Podobnie jak w latach ubiegłych nie występuje wyraźne zróżnicowanie pod względem płci w ilości zarejestrowanych osób bezrobotnych. Oznacza to, że zarówno kobiety, jak i mężczyźni mają na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy problemy z czasowym lub długotrwałym bezrobociem.

Wykres 2. Liczba rejestracji osób bezrobotnych w latach 2002 – 2012

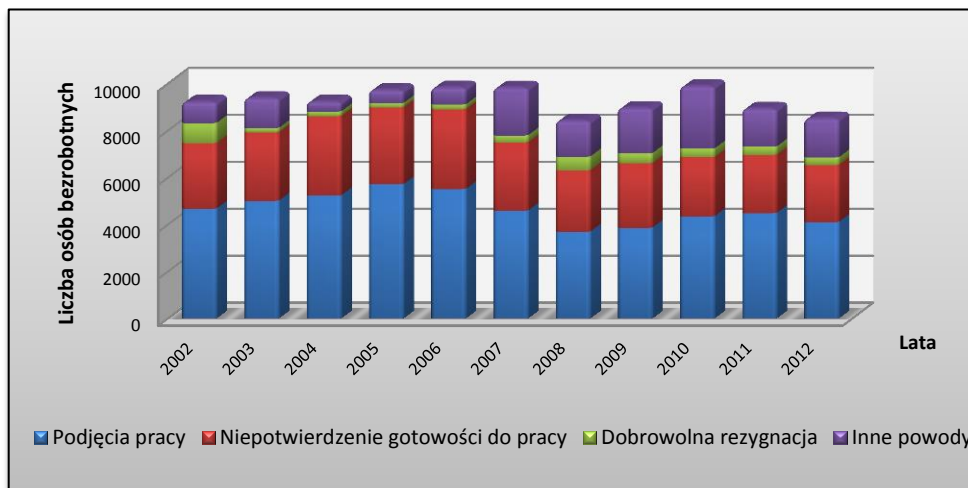

Najwięcej rejestracji dokonanych w 2012 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie zanotowano w październiku (1 161 osób) i styczniu – (1 074 osoby), natomiast najmniej w czerwcu (557 osób). Na przestrzeni całego roku **9 491** osób podjęło decyzję o rejestracji w urzędzie pracy, czyli przeciętnie około **791** osób miesięcznie. Ilość rejestracji w stosunku do 2011 roku zwiększyła się o 296 osób.

Rysunek 1. Liczba osób zarejestrowanych w poszczególnych gminach powiatu

Wykres 3. Liczba wyłączonych osób bezrobotnych z ewidencji w latach 2002 – 2012

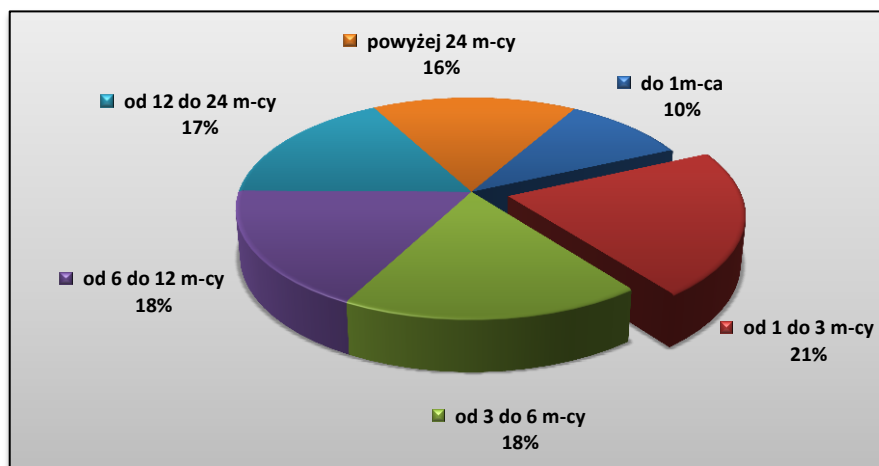

W 2012 roku z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono 8 530 osób (o 413 mniej niż w 2011 roku). Głównym powodem wyrejestrowań było podjęcie pracy – 4 116 osób (o 380 mniej niż w 2011 roku), oraz niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy – 2 425 osób (o 59 osób mniej niż w 2011 roku). W 2012 roku spadła liczba osób rezygnujących dobrowolnie ze statusu bezrobotnego i wyniosła 327 osób (w 2011 roku – 349). Rezygnując z usług urzędu bądź nie stawiając się w nim w wyznaczonym terminie, bezrobotni dobrowolnie pozbawiają się przysługujących im praw. Nie mogą uczestniczyć w organizowanych i finansowanych przez urząd szkoleniach zawodowych oraz korzystać z subsydiowanych form zatrudnienia (prac interwencyjnych, robót publicznych, staży, przygotowania zawodowego dorosłych). Nie pracując osoby te jednak nadal pozostają bezrobotnymi i powiększają rozmiary bezrobocia ukrytego. Z drugiej strony często do urzędu nie zgłaszają się osoby wyjeżdżające i takie, które podejmują pracę, jednak nie zależy im na poinformowaniu urzędu o tym fakcie. Przy kolejnych rejestracjach okazuje się dopiero jaka była rzeczywista przyczyna utraty statusu.

Do grupy osób wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych z innych przyczyn należą m.in. osoby nabywające uprawnienia emerytalno-rentowe bądź prawo do świadczenia przedemerytalnego, rozpoczynające staż, szkolenia bądź inną formę wsparcia, a także osoby bezrobotne, które podjęły studia w trybie stacjonarnym. Na przestrzeni 2012 roku łącznie z ww. przyczyn wyłączono 1 662 osoby, co stanowi wzrost w porównaniu z rokiem 2011 o 48 osób.

1.2. Struktura bezrobocia w powiecie cieszyńskim

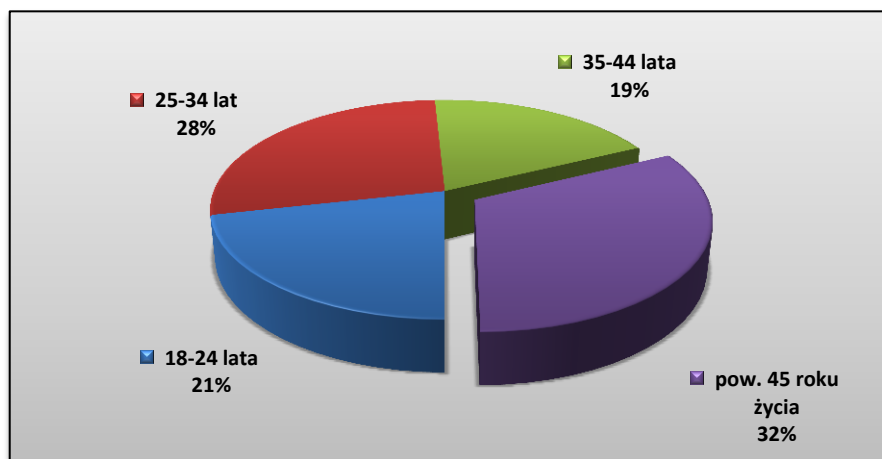
Wykres 5. Osoby bezrobotne zarejestrowane wg czasu pozostawania bez pracy

W 2012 roku trzy grupy osób pozostających bez pracy tj. od 1 do 3m-cy, od 3 do 6 m-cy, od 6 do 12 m-cy charakteryzują się podobnym udziałem procentowym. Jednakże na przestrzeni ostatnich trzech lat można zaobserwować pewne zmiany w wyżej wymienionych strukturach osób zarejestrowanych w urzędzie. Grupa osób zarejestrowana od 1 do 3 miesięcy nieznacznie wzrosła (w porównaniu z rokiem 2011 o 1 pkt. procentowy) i od kilku lat utrzymuje się na dość wysokim poziomie (21% osób bezrobotnych). Udział osób zarejestrowanych w okresie od 3 do 6 miesięcy oraz od 6 do 12 miesięcy w ostatnich trzech latach nieznacznie się zmniejszył – odsetek osób stanowił odpowiednio po 18% (w stosunku do roku 2011 nastąpił spadek o 3 pkt. procentowe). Niepokojąca jest sytuacja osób bezrobotnych pozostających w rejestrze urzędu powyżej 12 miesięcy, co grozi długotrwałym bezrobociem. Długoterminowe pozostawanie bez pracy jest często skutkiem czynników strukturalnych, takich jak niskie kwalifikacje zawodowe i ich niedostosowanie do aktualnych potrzeb rynku pracy. Kłopot stanowi także brak mobilności osób poszukujących pracy i zjawisko pracy „na czarno”. Stanowi to trudną do pokonania barierę i powoduje problemy, z jakimi muszą stykać się osoby dotknięte bezrobociem. Osoby długotrwale bezrobotne stanowią szczególną grupę, która wymaga nie tylko szerszej aktywizacji i dłuższej ścieżki aktywizacji, ale i większego kapitału.

Najmniej liczną grupę w 2012r. stanowiły osoby zarejestrowane do miesiąca – 10%. W ostatnich trzech latach wskaźnik ten pozostawał na podobnym poziomie co wskazuje na fakt, że ta grupa osób pozostających bez pracy dobrze radzi sobie na rynku pracy.

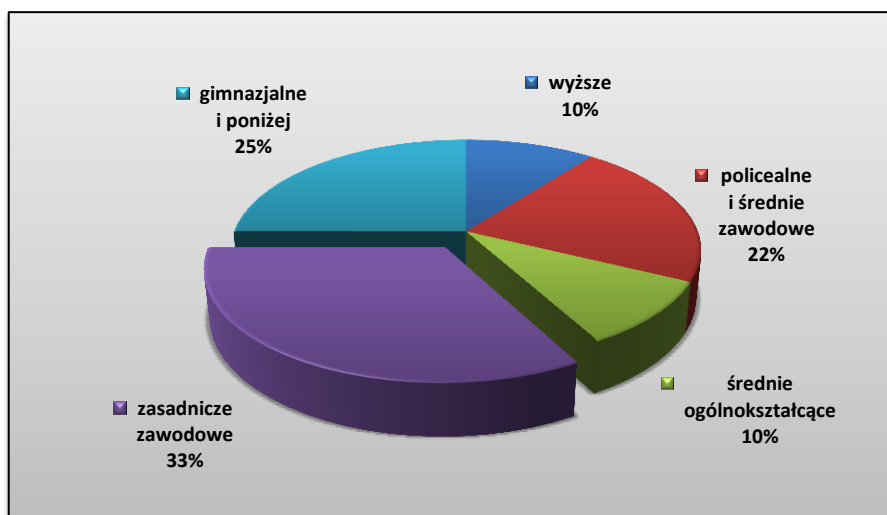
Wykres 6. Osoby bezrobotne zarejestrowane wg wieku

W 2012 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby powyżej 45 roku życia (2 399 osób). Osoby te stanowią aż 32% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Należy również podkreślić, że liczba osób zarejestrowanych z powyższej grupy co roku wzrasta, co ma silny związek z trudną sytuacją tych osób na rynku pracy. Drugą pod względem liczebności grupę osób zarejestrowanych stanowią osoby między 25 a 34 rokiem życia (2 064 osoby). Podobnie jak rok wcześniej młodzież w wieku 18 – 24 lata znalazła się na trzecim miejscu i w 2012 roku wynosiła 1 605 osób co w porównaniu z rokiem ubiegłym stanowi wzrost o 44 osoby. Warto zaznaczyć, iż jedną z wielu przyczyn bezrobocia wśród młodych jest problem niedopasowania kompetencyjnego do oczekiwań pracodawców, dotyczy to zarówno niedopasowania w zakresie wiedzy uzyskanej w toku studiów, jak i kompetencji i umiejętności ukształtowanych na kolejnych etapach edukacji.

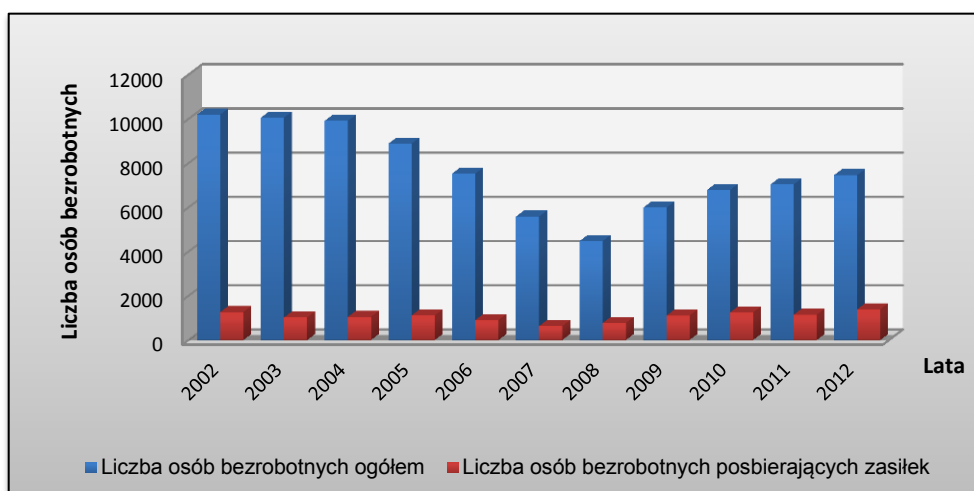
Dodatkowo wartym znotowania jest jednak fakt, iż ogólny rozkład procentowy osób z poszczególnych kategorii wiekowych pozostaje stały i w porównaniu do ostatnich trzech lat nie uległ znaczącym zmianom.

Wykres 7. Osoby bezrobotne zarejestrowane wg wykształcenia

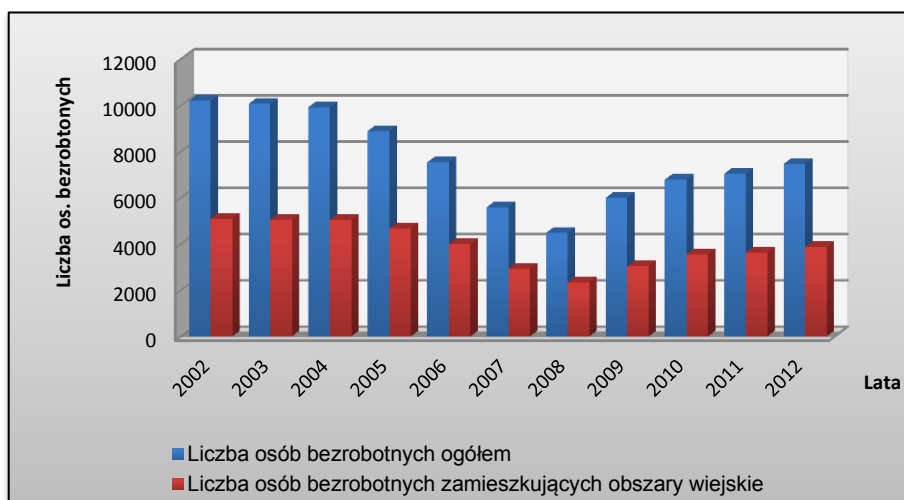
Wyznacznikiem pozycji na rynku pracy, a tym samym szans bezrobotnych na znalezienie pracy jest poziom wykształcenia i przygotowania zawodowego. Struktura osób ze względu na wykształcenie na przestrzeni ostatnich trzech lat nie uległa znaczącym zmianom. W porównaniu z rokiem 2011 rozkład procentowy osób w podziale na posiadane wykształcenie pozostał na niezmiennym poziomie. W 2012 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zawodowym – 33%, osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 25% oraz policealnym i średnim zawodowym – 22%. Nie zmienił się także odsetek osób posiadających wykształcenie wyższe oraz średnie ogólnokształcące – odpowiednio po 10%. Głównym problemem rynku pracy jest niedopasowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do wymagań stawianych kandydatom do pracy przez ich potencjalnych pracodawców oraz brak rozpoznania przyszłych potrzeb kadrowych pracodawców. Problemem jest także brak reakcji na zmiany i brak mobilności na rynku pracy.

Wykres 8. Liczba osób pobierających zasiłek w latach 2002 – 2012

W grudniu 2012 roku liczba osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych wyniosła 1 389 osób, co stanowi 18,6% ogółu osób zarejestrowanych – dla porównania w roku 2011 osób uprawnionych do pobierania zasiłku było 1 139. W porównaniu z analogicznym okresem w roku 2011 nastąpił wzrost zarówno w liczbie osób zarejestrowanych (wzrost o 424 osoby), ale również w ilości osób pobierających zasiłek dla osób bezrobotnych (wzrost o 250 osób).

Wykres 9. Liczba osób bezrobotnych zamieszkujących obszary wiejskie w latach 2002-2012

Liczba bezrobotnych mieszkańców wsi od wielu już lat oscyluje wokół 50% ogółu wszystkich bezrobotnych. W 2012 roku odsetek wyniósł 52% (w 2011 r. - 51%, w 2009r. – 52%). Należy jednak zaznaczyć iż, nie są znane prawdziwe rozmiary bezrobocia na wsi, gdyż osobom posiadającym powyżej 2 ha gruntów przeliczeniowych nie przysługuje prawo zarejestrowania się w urzędzie pracy, jako osoby bezrobotne. Osoby te tworzą tzw. ukryte bezrobocie, jednak mogą, w przypadku rzeczywistego szukania pracy poza gospodarstwem, uzyskać status poszukującego pracy.

Tabela 3. Najczęściej występujące zawody wśród osób bezrobotnych w 2012 roku

L.p.	Nazwa zawodu	Liczba osób bezrobotnych
	Bez zawodu	754
1.	Sprzedawca	610
2.	Kucharz	216
3.	Technik ekonomista	204
4.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	151
5.	Murarz	151
6.	Robotnik gospodarczy	145
7.	Kucharz małej gastronomii	139
8.	Krawiec	125
9.	Cukiernik	120
10.	Mechanik pojazdów samochodowych /Technik mechanik	118

Wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2012 roku prawie 10,1% stanowią osoby bez zawodu czyli osoby, które posiadają wykształcenie gimnazjalne, podstawowe lub średnie ogólnokształcące i do tej pory nie pracowały. Do powyższej grupy należą również osoby, które nie dostarczyły do urzędu pracy dokumentów potwierdzających posiadane kwalifikacje bądź doświadczenie zawodowe (świadectwa szkolne, świadectwa pracy czy zaświadczenia o ukończonych kursach lub szkoleniach). Drugą grupę zarejestrowanych osób bezrobotnych stanowią osoby w zawodzie sprzedawcy. Stanowią one 8,2% ogółu osób zarejestrowanych mimo, iż jest wciąż duże zapotrzebowanie na tego typu pracowników.

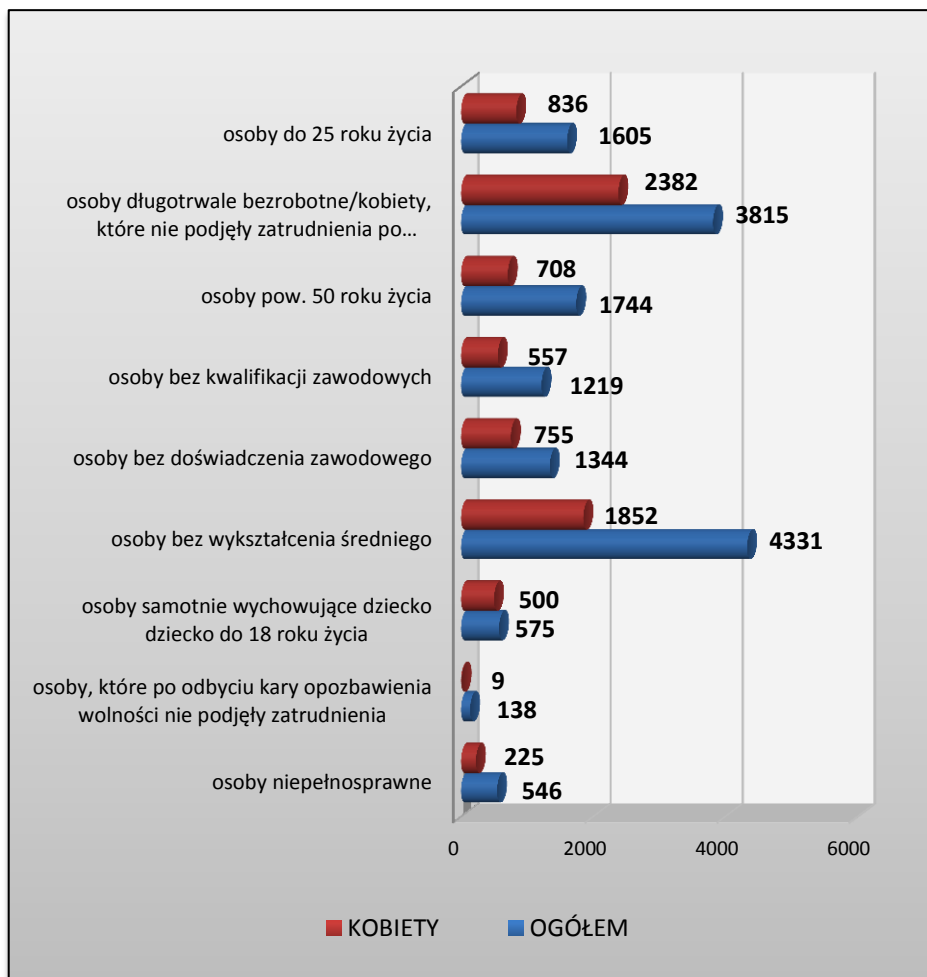
1.3. Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy określiła preferencje w kreowaniu aktywności na rynku pracy. Dzieli ona formy wsparcia na podstawowe usługi rynku pracy, dostępne dla wszystkich osób bezrobotnych, do których należą oprócz pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oraz usług EURES między innymi szkolenia zawodowe, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz na instrumenty aktywizacyjne skierowane do grup bezrobotnych szczególnie zagrożonych (prace interwencyjne, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, roboty publiczne oraz stypendia dla osób kontynuujących naukę).

Katalog osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy na rok 2012 nie zmienił się w stosunku do roku poprzedniego i przedstawia się następująco:

- osoby bezrobotne do 25 roku życia,
- osoby bezrobotne długotrwale albo po zakończeniu kontraktu socjalnego albo kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia,
- osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- osoby bezrobotne, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia,
- bezrobotne osoby niepełnosprawne.

Wykres 10. Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Najliczniejszą grupę osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowią osoby bezrobotne nie posiadające wykształcenia średniego – 58% ogółu osób zarejestrowanych. Kolejną najliczniejszą grupę stanowią osoby długotrwale bezrobotne oraz kobiety, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia – ponad 51% ogółu zarejestrowanych. Do kolejnych grup należą osoby bezrobotne do 25 roku życia – 22%, powyżej 50 roku życia – 23%, bez doświadczenia zawodowego – 18%, bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych – 16%, osoby niepełnosprawne – nieco ponad 7%, osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia – niespełna 8% oraz osoby bezrobotne, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – niespełna 2% ogółu osób zarejestrowanych. W porównaniu do roku 2011 można zauważyć największy wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych – wzrost o 257 osób (2 punkty procentowe) oraz osób powyżej 50 roku życia – wzrost o 202 osoby (1 punkt procentowy).

Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowią aż 88% wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie, co wskazuje na konieczność objęcia tych osób kompleksowym wsparciem, dostosowania form aktywizacji oraz podejmowania odpowiednich, specyficznych działań. Oznacza to także konieczność racjonalnego dysponowania środkami Funduszu Pracy.

❖ Sytuacja osób niepełnosprawnych

Wśród osób niepełnosprawnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie wyróżniamy dwie grupy osób - osoby bezrobotne oraz osoby poszukujące pracy (tj. osoby, które uzyskują świadczenia z tytułu orzeczonego stopnia niepełnosprawności).

Na koniec 2012 roku zarejestrowanych było **546 osób bezrobotnych** (o 24 więcej niż przed rokiem) i **123 osoby poszukujące pracy** (o 10 osób więcej niż w roku ubiegłym) z orzeczoną stopniem niepełnosprawności. W ciągu całego roku zarejestrowało się bądź uzyskało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności 576 osób bezrobotnych (275 kobiet) i 84 osoby poszukujące pracy (34 kobiety). W całym roku 2012 wyłączonych z ewidencji urzędu pracy zostało 565 bezrobotnych osób niepełnosprawnych i 105 poszukujących pracy.

Podział osób niepełnosprawnych wg stopnia niepełnosprawności:

Ustalono są trzy stopnie niepełnosprawności orzekane przez dwa organy tj. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych:

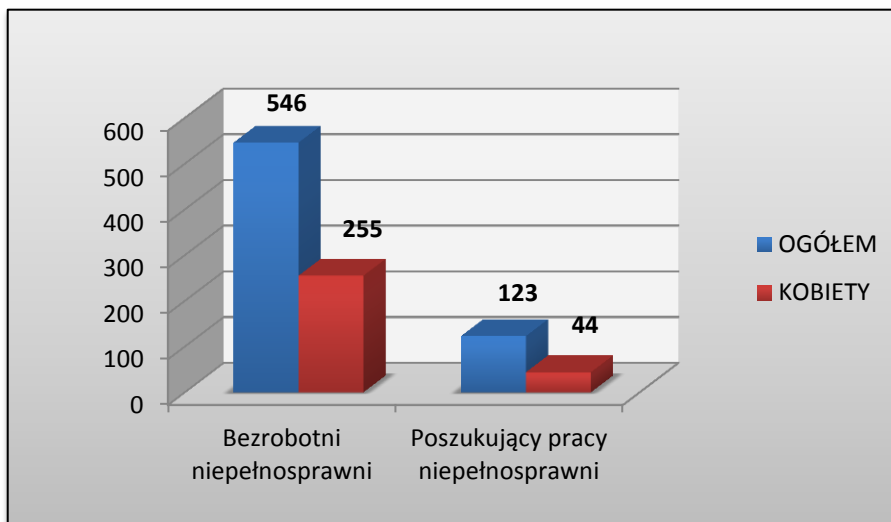
- znaczny lub całkowita niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji,
- umiarkowany lub całkowita niezdolność do pracy,
- lekki lub częściowa niezdolność do pracy.

Orzeczenie lekarza orzecznika ZUS i orzeczenie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności traktowane są na równi. Niestety wciąż istnieje przekonanie, iż taki zapis w orzeczeniach eliminuje osoby z zatrudnienia. Ważne jest przypomnienie o fakcie, iż zdolność do pracy określa uprawniony lekarz medycyny pracy.

Na koniec 2012 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych było 7 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności (2011 – 6 osób), 129 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (2011 - 108 osób) oraz 410 osób z lekkim stopniem niepełnosprawności (2011- 408 osób). Natomiast wśród osób poszukujących pracy zarejestrowanych było 17 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności (2011 - 15 osób), z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności 74 osoby (2011 - 73 osoby) oraz 32 osoby z orzeczoną lekkim stopniem niepełnosprawności (2011 - 25 osób). Zarejestrowane osoby niepełnosprawne, które posiadają status osoby bezrobotnej stanowią nieco ponad 7% ogółu bezrobotnych.

Wśród bezrobotnych osób niepełnosprawnych liczba kobiet jak i mężczyzn jest w miarę wyrównana (kobiety stanowią 46,7% ogółu zarejestrowanych osób niepełnosprawnych). Natomiast wśród osób poszukujących pracy przewagę stanowią mężczyźni – 64,2 % ogółu. Większa liczba niepełnosprawnych mężczyzn poszukujących pracy świadczy o tym, że są oni częściej niż kobiety zdecydowani zmienić swoją sytuację i podjąć zatrudnienie.

Wykres 11. Podział osób niepełnosprawnych ze względu na płeć

W 2012 roku ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) sfinansowano:

- staż dla 7 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu (w ramach zadania dotyczącego finansowania wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy), wydano kwotę 36 798 zł,
- rozpoczęcie działalności 5 osób niepełnosprawnych (środki na podjęcie działalności gospodarczej), wydano kwotę 142 798 zł,
- zwrot kosztów wyposażenia 7 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, wydano kwotę 189 411 zł.

Łącznie ze środków PFRON wydatkowano kwotę 369 007 zł

Osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie są objęte kompleksową pomocą w zakresie wyodrębnionego pośrednictwa pracy dla osób niepełnosprawnych. Stanowiska do obsługi osób niepełnosprawnych, gdzie zatrudnione są 2 osoby w pełnym wymiarze czasu pracy, znajdują się w oddzielnym pomieszczeniu na parterze budynku i umożliwiają załatwienie wszystkich spraw dotyczących poszukiwania pracy w jednym miejscu. Pośrednicy pracy, będący do dyspozycji osób niepełnosprawnych, realizują również zadania finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, które przeznaczane są na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz ich zatrudnianie. Osoby niepełnosprawne są informowane m.in. o różnych formach zatrudnienia (w tym samozatrudnienia) oraz o możliwości odbycia stażu czy też podniesienia kwalifikacji zawodowych. W ramach poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej osoby niepełnosprawne mogą korzystać z pomocy doradcy zawodowego w radzeniu sobie z problemami na rynku pracy (zarówno indywidualnie, jak i grupowo).

Zatrudnianie osób niepełnosprawnych jest szeroko promowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie, i co za tym idzie coraz więcej firm zainteresowanych jest tworzeniem nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, pełnosprawnych w pracy. Pracodawcy, zainteresowani uzyskaniem pomocy w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, mogą również otrzymać kompleksową informację w tym zakresie na wyodrębnionych stanowiskach do obsługi osób niepełnosprawnych.

Osoby posiadające status osoby niepełnosprawnej najczęściej zatrudniane są w zakładach pracy chronionej oraz na stanowiskach tworzonych lub współfinansowanych ze środków PFRON, jak również przez pracodawców zatrudniających co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, którzy są obowiązani do miesięcznych wpłat na PFRON, chyba że osiągają wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6%. Nie bez znaczenia dla pracodawców jest również możliwość uzyskania dofinansowania do wynagrodzeń zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych, udzielanego przez PFRON (szczegółowe informacje na stronie internetowej: www.pfron.org.pl).

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie promuje zatrudnienie osób z niepełnosprawnością i zatrudnia 5 osób niepełnosprawnych (8% wszystkich pracowników urzędu).

2. Realizowane programy rynku pracy sprzyjające aktywizacji na lokalnym rynku pracy

2.1. Zadania urzędu pracy

Zadania samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy zostały sprecyzowane w art. 9 *Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 69 poz. 415 z późn. zm.). Zadania, o których mowa w artykule są wykonywane przez powiatowe urzędy pracy wchodzące w skład powiatowej administracji zespolonej.

Do najważniejszych zadań należą:

- 1) rejestracja osób bezrobotnych i poszukujących pracy będących mieszkańcami poszczególnych gmin,
- 2) realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw UE,
- 3) ustalanie uprawnień osób bezrobotnych (np. prawa do zasiłku),
- 4) wydawanie z upoważnienia Starosty decyzji administracyjnych w następujących zakresach:
 - uznaniu lub odmowie uznania danej osoby za bezrobotną oraz utracie statusu bezrobotnego,
 - przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku, stypendium i innych finansowanych z Funduszu Pracy świadczeń,
 - obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, stypendium, innych nienależnie pobranych świadczeń lub kosztów szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych finansowanych z Funduszu Pracy,
 - odroczeniu terminu spłaty, rozłożeniu na raty lub umorzeniu części albo całości nienależnie pobranego świadczenia udzielonego z Funduszu Pracy.

W 2012 roku wydano **22 698 decyzji** dotyczących statusu osób bezrobotnych i prawa do świadczeń oraz **374 postanowienia**.

W ramach realizowanych zadań urząd wydaje również różnego typu zaświadczenia. W 2012 roku wydano **21 216 zaświadczeń** osobom bezrobotnym. Najczęściej zaświadczenia te były pobierane do: pomocy społecznej, kapitału początkowego, ubezpieczenia, sądu, spółdzielni mieszkaniowej, pożyczki, kredytu, zasiłku rodzinnego.

❖ Współpraca z gminami

Urząd pracy kontynuuje wspólne projekty z ośrodkami pomocy tj. zbiorowe wydawanie przez urząd zaświadczeń dla potrzeb OPS (bez angażowania osób bezrobotnych), kontaktowanie się obu urzędów w sprawach związanych z kierowaniem osób bezrobotnych do prac interwencyjnych, robót publicznych, szkoleń, prac społecznie użytecznych oraz możliwości aktywizowania dłużników alimentacyjnych.

Ponadto urząd współpracuje z Gminnymi Centrami Informacji, które stanowią istotne ogniwo poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy służące osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, a dzięki dobrze wyposażonym pracownikom komputerowym z dostępem do Internetu i możliwości korzystania z codziennej prasy i z telefonu dają większe szanse poszukiwania zatrudnienia.

2.2. Usługi i instrumenty rynku pracy realizowane w Centrum Aktywizacji Zawodowej

Podstawowymi usługami rynku pracy są:

- pośrednictwo pracy,
- poradnictwo zawodowe,
- pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy,
- szkolenia zawodowe.

Wyżej wymienione usługi realizowane są zgodnie ze standardami usług rynku pracy.

Zgodnie z *Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* instrumentami rynku pracy wspierającymi usługi rynku pracy są:

- finansowanie studiów podyplomowych,
- finansowanie dodatków aktywizacyjnych,
- roboty publiczne,
- prace interwencyjne,
- prace społecznie użyteczne,
- refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- staże,
- przygotowanie zawodowe.

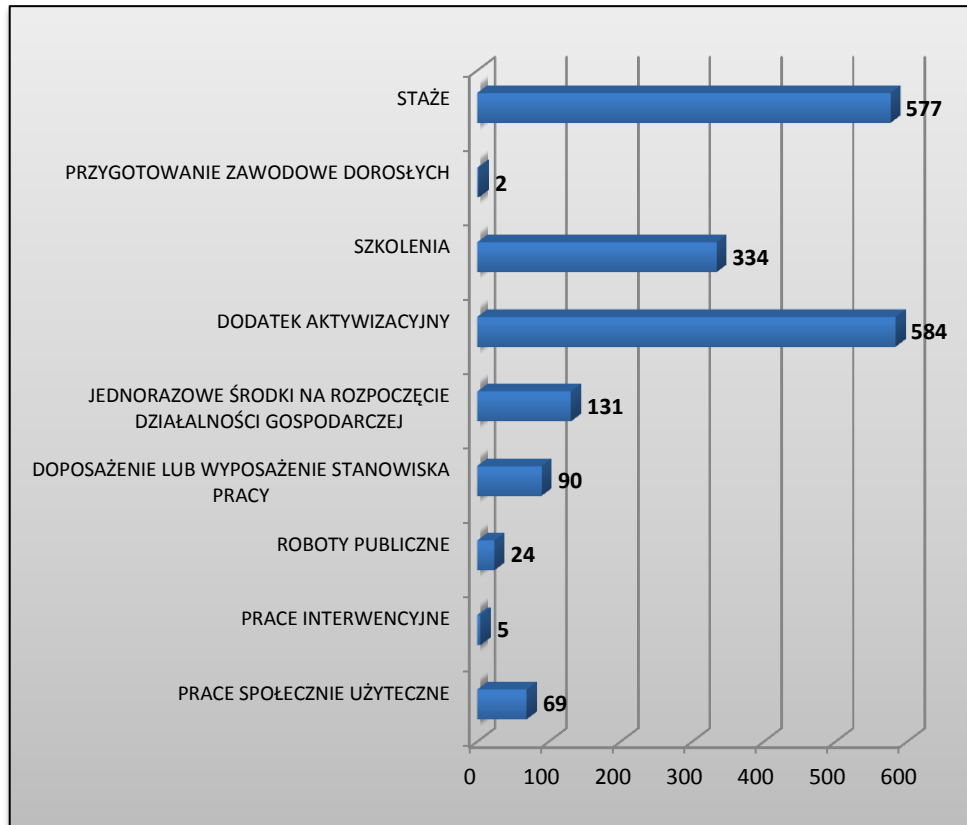
W 2012 roku urząd pracy na podstawie decyzji Ministra Pracy i Polityki Społecznej, otrzymał podstawowe środki Funduszu Pracy w wysokości **4 450,1 tys. zł**. Dodatkowo w wyniku pozytywnego rozpatrzenia złożonych przez urząd wniosków o środki z funduszy pozostających w dyspozycji MPiPS powiat otrzymał kwotę **917,2 tys. zł**.

Także kolejne środki finansowe powiat otrzymał w wyniku pozytywnie rozpatrzonych projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego na kwotę **2 962,6 tys. zł**.

Łącznie Powiat Cieszyński w 2012 roku dysponował kwotą 8 329,9 tys. zł.

W 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie objął aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu **1 816 osoby bezrobotne**. Średnio miesięcznie daje to **151 osób** objętych aktywnymi formami. Dodając do tego średnią miesięczną liczbę ofert pracy, która wynosiła **190 ofert** i średnią miesięczną liczbę osób objętych poradnictwem zawodowym - **254 osoby**, możemy stwierdzić, iż miesięcznie urząd pracy różnymi formami przeciwdziałania bezrobociu obejmował średnio **595 osób**. Aktywizacja osób bezrobotnych przebiegała z wykorzystaniem instrumentów i usług rynku pracy określonych w *Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. W roku 2012 różnymi aktywnymi formami objęto **o 402 osoby** więcej w stosunku do roku 2011.

Wykres 12. Podział na instrumenty rynku pracy realizowane w 2012r.

2.2.1. Pośrednictwo pracy

W związku z ciągłymi zmianami na rynku pracy oraz koniecznością realizacji standardów utworzone zostały cztery zespoły obsługujące konkretne gminy (również osoby niepełnosprawne). Głównym celem kolejnych zmian w pośrednictwie pracy jest zwiększenie efektywności realizowanych ofert pracy. W dalszym ciągu bardzo duży nacisk urząd pracy kieruje na usługę pośrednictwa pracy dla pracodawcy, czyli dobór kandydatów na zgłoszone miejsce pracy oraz świadczenie usług rynku pracy powiązanych z realizacją oferty np. szkolenia i poradnictwo zawodowe.

❖ Zewnętrzne pośrednictwo pracy

W 2012r. realizowana była trzecia edycja projektu „Nowa jakość - Nowe możliwości”, którego istotą jest program zewnętrznego pośrednictwa pracy. **W ciągu całego roku odbyły się spotkania ze 131 pracodawcami, z czego 98 pracodawców nawiązało współpracę z urzędem po raz pierwszy.** Celem zewnętrznego pośrednictwa pracy jest nawiązanie lub podtrzymywanie współpracy z lokalnymi pracodawcami, realizowane poprzez systematyczne wizyty zewnętrznych pośredników pracy u pracodawców.

Od lutego 2013r. trwa kontynuacja projektu. W ramach programu zewnętrznego pośrednictwa pracy założono wizyty w siedzibach 360 firm (w latach 2013/2014) działających na terenie powiatu cieszyńskiego.

❖ Pośrednictwo pracy dla osób niepełnosprawnych

Zarejestrowane osoby niepełnosprawne mogą korzystać z każdej zgłoszonej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie oferty pracy. Do urzędu wpływają również oferty pracy skierowane wyłącznie dla osób niepełnosprawnych. W 2012r. zgłoszono 219 wolnych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych (w tym 109 miejsc w zakładach pracy chronionej). Pracę podjęło 185 bezrobotnych osób niepełnosprawnych (93 kobiety), to o 21 osób mniej niż w roku 2011 oraz 15 osób poszukujących pracy (8 kobiet), o 6 osób mniej niż w roku poprzednim. Jednocześnie 28 niepełnosprawnych osób bezrobotnych odbyło staże.

Osoba niepełnosprawna może także skorzystać z zatrudnienia subsydiowanego - prace interwencyjne, roboty publiczne, wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy z Funduszu Pracy oraz wyposażenia stanowiska pracy z funduszu PFRON. Może również ubiegać się o jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej, a także ubiegać się o skierowanie na staż.

❖ Oferty pracy

W ramach standardowego pośrednictwa pracy, w 2012 roku do urzędu wpłynęły oferty na **2 285 stanowisk pracy** (łącznie z ofertami pracy w ramach stażu, przygotowania zawodowego oraz subsydiowanego zatrudnienia). W stosunku do roku 2011 stanowi to **wzrost o 411 stanowisk pracy**.

Najwięcej ofert pracy w 2012 roku wpłynęło na stanowisko sprzedawcy. Pomimo dużej liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy, posiadających wykształcenie umożliwiające im podjęcie zatrudnienia w powyższym zawodzie, pracodawcy napotykać na liczne problemy związane m.in. z faktem, iż część z tych osób, które zarejestrowały się przed laty, nie podnosi swoich kwalifikacji i tym samym nie dostosowuje ich do zachodzących na rynku zmian. Podobnie jak w latach wcześniejszych dużym zapotrzebowaniem wśród pracodawców charakteryzowało się także stanowisko robotnika gospodarczego. Pojedyncze oferty pracy dotyczyły stanowisk wysokokwalifikowanych oraz specjalistycznych. Pracodawcy poszukują również osób z doświadczeniem w różnych branżach i z wyższym wykształceniem.

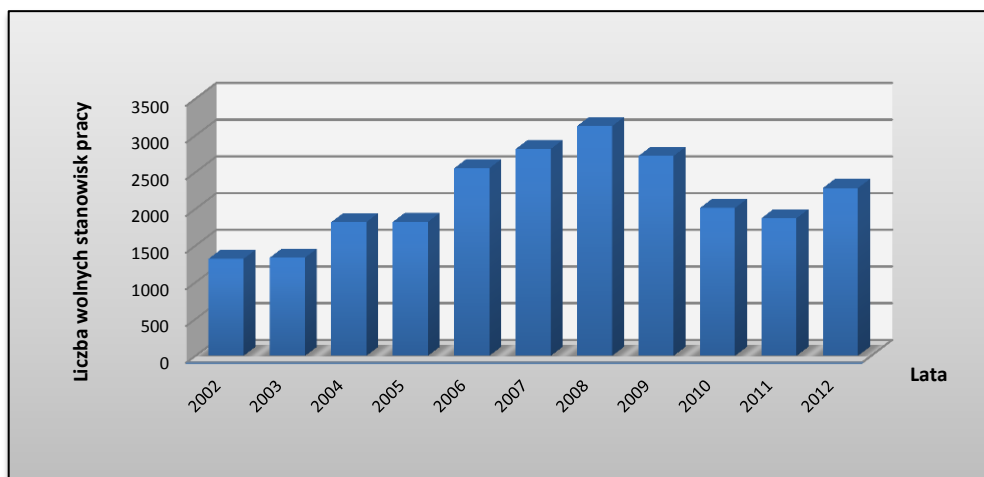
Tabela 4. Najczęściej poszukiwane zawody w 2012 roku (oferty „otwarte” i „zamknięte”):

L.p.	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy
1.	Sprzedawca	181
2.	Robotnik gospodarczy	149
3.	Technik prac biurowych	142
4.	Specjalista ds. sprzedaży	105
5.	Sprzątaczką biurową	75
6.	Opiekun w domu pomocy społecznej	68
7.	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej nie sklasyfikowani	66
8.	Robotnik budowlany	49
9.	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	46
10.	Kucharz	44

Efektywność:

Spośród 2 285 stanowisk pracy 1 115 stanowiły stanowiska pracy na oferty „otwarte”, które podawane są do publicznej wiadomości i mogą z nich korzystać osoby bezrobotne zarejestrowane jak i niezarejestrowane w urzędzie pracy. Oferty „otwarte” zawierają dane umożliwiające identyfikację pracodawcy m.in. oferty konkursowe. Pozostałe 1 170 stanowisk pracy to oferty „zamknięte”(w tym oferty stażowe oraz subsydiowane), które skierowane są wyłącznie do zarejestrowanych osób bezrobotnych i nie zawierają danych umożliwiających identyfikację pracodawcy. Na stanowiska ofert „zamkniętych” zostało wydanych 1 569 skierowań do pracy z czego **44% osób podjęło zatrudnienie**. Warto zaznaczyć, że pracodawca nie ma obowiązku złożenia oferty zatrudnienia do urzędu pracy. Nie bez znaczenia są także reakcje osób bezrobotnych tj. odmowy podjęcia pracy czy niezgłoszenie się do urzędu w związku z otrzymaniem skierowania do pracy.

Wykres 4. Liczba ofert pracy zgłoszonych w latach 2002– 2012

W 2012 roku, poziom złożonych do urzędu wolnych stanowisk pracy wyniósł 2 285 miejsc pracy. Średnio miesięcznie daje to około 190 oferowanych przez pracodawców stanowisk pracy. Porównując tę liczbę ze średnią miesięczną liczbą wyłączeń z ewidencji z powodu podjęcia pracy, która wynosi 343 osoby, zauważyć można, że nieco ponad 40% osób bezrobotnych poszukuje zatrudnienia samodzielnie. Taki sposób poszukiwania pracy jest bardzo ważnym elementem w gospodarce tzw. wolnorynkowej. Z drugiej jednak strony oznacza, iż część pracodawców korzysta również z innych skutecznych metod rekrutacji pracowników. To ważna informacja dla osób szukających pracy – „nie ma jednego złotego środka”, trzeba szukać pracy wszystkimi dostępnymi metodami i robić to na pełny „etat”.

2.2.2. Poradnictwo zawodowe

Usługa poradnictwa zawodowego skierowana jest głównie do osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy i polega przede wszystkim na pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia, odpowiedniego szkolenia czy kierunku kształcenia. Doradcy zawodowi wspierają też lokalnych pracodawców w doborze kandydatów do stanowiska pracy zajmując się wstępną rekrutacją. W ramach poradnictwa zawodowego rozróżnia się poradnictwo indywidualne oraz grupowe i poradnictwo zawodowe dla pracodawców.

❖ Poradnictwo indywidualne

W ramach poradnictwa indywidualnego w roku 2012 udzielono wsparcia indywidualnego łącznie **1 946 osobom** zarejestrowanym i niezarejestrowanym w tym:

- **porad indywidualnych** udzielono 1 143 osobom bezrobotnym i poszukującym pracy,
- **indywidualnej informacji zawodowej** udzielono 803 osobom bezrobotnym, poszukującym pracy i niezarejestrowanym, które potrafią samodzielnie radzić sobie na rynku pracy, ale potrzebują informacji niezbędnych do realizacji planów zawodowych udzielanej przez doradców.

Program „Aktywni i Odpowiedzialni”

Program skierowany jest do dłużników alimentacyjnych, którzy objęci zostali pośrednictwem pracy, doradztwem zawodowym oraz programami rynku pracy. Głównym celem programu, poprzez częsty kontakt z urzędem pracy jest zwiększenie motywacji do działania, a co za tym idzie, szybszy powrót na rynek pracy. Programem w 2012r. objętych zostało 68 osób (w tym 2 kobiety). Osobom posiadającym zadłużenie alimentacyjne udzielono 78 porad zawodowych, 5 osób uczestniczyło dodatkowo w poradzie grupowej, jedna osoba rozpoczęła staż, a 2 osoby ukończyły szkolenia. Spośród osób biorących udział w programie 9 podjęło zatrudnienie, a z innych powodów z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono 26 osób.

Program „Wspólny Cel”

Program przewiduje poradnictwo grupowe i indywidualne dla bezrobotnych małżeństw zarejestrowanych w urzędzie pracy. Osoby uczestniczące w programie objęto poradnictwem zawodowym oraz innymi aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu. Celem programu było rozpoznanie rzeczywistego problemu zawodowego uczestniczących w programie par, a tym samym pomoc w podjęciu zatrudnienia przynajmniej przez jednego z małżonków. W programie wzięło udział 9 par małżeńskich. Osobom biorącym udział w programie udzielono 19 porad zawodowych, 11 osób uczestniczyło w poradzie grupowej i informacji grupowej. Ze szkoleń skorzystały 2 osoby, 2 osoby otrzymały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, natomiast 5 osób podjęło pracę.

❖ Poradnictwo grupowe

W 2012 roku odbyło się 18 zawodowych porad grupowych dotyczących m.in. takich zagadnień jak przełamywania własnych barier na rynku pracy, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej, autoprezentacji i kształtowania umiejętności osobistych, przedsiębiorczości, wdrażania zmian, metod poszukiwania pracy, tworzenia dokumentów aplikacyjnych, równości szans, wyboru szkolenia, czy rozpoznawania własnych predyspozycji zawodowych. W spotkaniach wzięło udział 149 osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie.

Ponadto prowadzone były grupowe zajęcia informacyjne dla osób bezrobotnych dzięki którym osoby zarejestrowane mogą zapoznać się ze swoimi prawami i obowiązkami oraz poznać ofertę urzędu pracy - przedstawienie zasad odbywania stażu, przygotowania zawodowego, szkoleń, czy skorzystania z zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, a dla osób zamierzających podjąć samozatrudnienie pozyskania dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej. W roku 2012 odbyło się w sumie 20 spotkań informacyjnych, w których wzięło udział łącznie 199 osób.

„Dzień Otwarty Przedsiębiorczości” – 27 kwiecień 2012r.

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wyszedł z inicjatywą zorganizowania spotkania informacyjnego skierowanego dla osób zamierzających rozpocząć własną działalność gospodarczą, w tym także zainteresowanych pozyskaniem środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej. W ramach warsztatów, porad i prelekcji przyszli przedsiębiorcy mogli skorzystać z wiedzy i doświadczenia konsultantów – przedstawicieli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Urzędu Skarbowego, oraz pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie.

Program dotyczył następujących tematów:

- „Prowadzenie firmy a rozliczenie ZUS”;
- „Formy opodatkowania podatkiem dochodowym, a rodzaj planowanej działalności gospodarczej, warunki wejścia w VAT oraz stosowanie kas fiskalnych”;
- Prelekcja dotycząca możliwości pozyskiwania środków finansowych z Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie na podjęcie działalności gospodarczej;
- Warsztaty „Samozatrudnienie pomysłem na bezrobocie”.

„Absolwent na rynku pracy” - program poradnictwa zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych

W porozumieniu z pedagogami szkolnymi prowadzone były działania mające na celu przygotowywanie młodzieży do wejścia na rynek pracy. W ramach spotkań z uczniami doradcy zawodowi odwiedzili 11 szkół ponadgimnazjalnych na terenie powiatu cieszyńskiego. W 19 przeprowadzonych zajęciach wzięło udział 756 osób.

Ogólnopolski Tydzień Kariery – 15-21 październik 2012r.

W związku z czwartą edycją Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery pod patronatem Stowarzyszenia Doradców Szkolnych i Zawodowych w dniach od 15 do 21 października 2012r. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie w partnerstwie z Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Cieszynie zorganizował szereg działań kierowanych do młodzieży oraz osób

bezrobotnych i poszukujących pracy. Celem przedsięwzięcia jest kreowanie idei i umiejętności korzystania z usług poradnictwa zawodowego i jego promocja, uzmysłowienie istoty kształcenia ustawicznego oraz zapoznanie z lokalnym rynkiem pracy, a hasłem przewodnim IV OTK było „Praca: zawód czy kompetencje?”.

W ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery w 2012r. zrealizowano następujące działania:

1. Dzień Otwarty Poradnictwa Zawodowego - 15 październik 2012r.

Możliwość indywidualnych konsultacji z doradcami zawodowymi oraz badanie Kwestionariuszem Zainteresowań Zawodowych.

2. „Praca-Zawód-Kompetencje” - warsztaty skierowane dla młodzieży, osób nieaktywnych zawodowo i pracujących – 16-19 październik 2012r.

Doradcy zawodowi Powiatowego Urzędu Pracy oraz Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Cieszynie przeprowadzili warsztaty w następujących szkołach:

- I Liceum Ogólnokształcące w Cieszynie
- Gimnazjum w Chybiu – III klasa
- Liceum Ogólnokształcące im. Stalmacha w Wiśle II klasa i III klasa
- Gimnazjum w Kiczycach – II klasa (warsztaty z zakresu zawodoznawstwa)
- Liceum Ogólnokształcące w Skoczowie – prelekcja dotyczyła specyfiki pracy terapeuty uzależnień oraz kompetencji w tym zawodzie
- Warsztaty dla osób poszukujących pracy: „Praca-zawód- kompetencje”.

3. Seminaria:

- 18 października 2012r. odbyło się seminarium „PRACA-ZAWÓD- KOMPETENCJE”, które poświęcone zostało poradnictwu zawodowemu. W trakcie zostały poruszone tematy związane z rozwojem osobistym i karierą zawodową. Uczestnikami seminarium byli uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, nauczyciele, dyrektorzy szkół, przedsiębiorcy oraz osoby poszukujące pracy.
- 19 października 2012r. odbyło się seminarium „Przedsiębiorczość puka do szkół”, którego celem był wzrost wiedzy z zakresu przedsiębiorczości m.in. poprzez przedstawienie kompetencji i cech osoby przedsiębiorczej, informacji z zakresu zasad zakładania działalności gospodarczej oraz różnych form wsparcia w tym merytorycznego i finansowego dla osób, które planują założyć firmę oraz przedstawienie doświadczeń uczniów w tworzeniu firm symulacyjnych. Odbiorcami była młodzież szkół ponadgimnazjalnych powiatu cieszyńskiego oraz pedagodzy i nauczyciele szkół.

4. Konkurs plastyczny dla dzieci przedszkolnych „Moja praca w przyszłości” – podsumowanie i wręczenie nagród - 19 październik 2012r.

W konkursie plastycznym uczestniczyło 7 przedszkoli z terenu Cieszyna. Spośród nadesłanych 67 prac plastycznych (18 w kategorii wiekowej 5 lat i 49 w kategorii 6 lat) przez dzieci przedszkolne, niezależna komisja nagrodziła i wyróżni 12 uczestników konkursu „Moja praca w przyszłości”. Każda praca zawierała także definicje pojęć: praca, zawód, kompetencje przedstawione przez uczestników konkursu. W uroczystym wręczeniu nagród uczestniczyli laureaci wraz z opiekunami.

W inicjatywie uczestniczyło łącznie **397 osób**.

W ramach działań grupowych z zakresu poradnictwa zawodowego udzielono wsparcia łącznie **1 104 osobom**.

❖ **Poradnictwo zawodowe dla pracodawców.**

W ramach projektu „Nowa jakość – Nowe możliwości III” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Poddziałanie 6.1.2 PO KL) 19 kwietnia oraz 18 października 2012 roku odbyły się seminaria dla pracodawców z terenu powiatu cieszyńskiego. Podczas spotkań pracodawcy mieli okazję skorzystać z konsultacji z doradcą zawodowym, oraz zapoznać się z usługą poradnictwa zawodowego dla firm w zakresie doboru kandydatów do pracy oraz pomocy w opisie stanowiska pracy.

❖ **Program zwolnień monitorowanych - *outplacement***

W praktyce zarządzania zasobami ludzkimi przyjmuje się, że *outplacement* to system łagodnych zwolnień, powiązanych z programem wsparcia dla pracowników poprzez poradnictwo zawodowe i psychologiczne, szkolenia, a także pomoc w znalezieniu nowej pracy. W praktyce oznacza to, że pracodawca proponuje zwalnianemu pracownikowi kompleksową ofertę pomocy w znalezieniu nowego zatrudnienia bardzo często przy pomocy instytucji wspierających takie osoby w tym m.in. Powiatowych Urzędów Pracy.

Ze zwolnieniami grupowymi mamy do czynienia w razie rozwiązania stosunku pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników. Obecne pojęcie to jest znacznie szersze, ponieważ w grę wchodzi również takie względy jak np.:

- konieczność restrukturyzacji przestarzałej struktury personelu czy przedsiębiorstwa,
- organizacyjne,
- wprowadzenie nowej linii produkcyjnej czy technologii,
- ekonomiczne,
- trudna sytuacja gospodarcza kraju lub regionu,
- niemożność uzyskania kredytu przez pracodawcę lub strata poważnego kontrahenta.

Opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie program zwolnień monitorowanych jest istotnym elementem oferty usług i stanowi kompleksowy program działań skierowanych do tracących zatrudnienie pracowników, mający na celu pomoc w znalezieniu pracy. Jest to nowoczesny i sprawdzony system pozwalający zapobiegać rejestracji zwalnianych osób w urzędzie pracy albo w znaczący sposób wpływać na skrócenie czasu rejestracji.

Proces wdrożenia programu zwolnień monitorowanych jest zawsze poprzedzony uzgodnieniami pomiędzy urzędem pracy a firmą, która grupowo zwalnia pracowników. Najczęściej polega na świadczeniu przez urząd usług doradczych w firmie, prowadzeniu szkoleń na temat umiejętności poszukiwania pracy, przedstawieniu oferty usług urzędu pracy oraz oswojeniu z trybem załatwiania spraw będących konsekwencją zwolnienia z pracy. Może też obejmować organizację spotkań indywidualnych i porad grupowych, czy też wsparcie psychologiczne.

Realizowany program umożliwia osobom zagrożonym utratą zatrudnienia łatwiejszy proces nabycia kwalifikacji i umiejętności zawodowych, gwarantuje dostęp do pośrednictwa pracy, a także pełen zakres usług doradztwa zawodowego w zakresie powrotu na rynek pracy. Usługa ta stanowi niezwykle ważny element dbałości o wizerunek każdej firmy, która zwalnia grupowo swoich pracowników.

W roku 2012 do Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie wpłynęło łącznie **13** zawiadomień o konieczności zmian warunków pracy i płacy lub przeprowadzenia grupowego zwolnienia w firmach działających na terenie całego kraju czy też w powiatach ościennych:

- **Poczta Polska S.A.** - kontynuacja programu zwolnień grupowych oraz zmian warunków pracy i płacy rozpoczętych w roku 2008. Na terenie powiatu cieszyńskiego zwolnieniem została objęta **1 osoba**.
- **Telekomunikacja Polska S.A.** – zgłoszenie zamiaru zwolnień grupowych oraz zmian warunków pracy i płacy, którymi objęto pracowników na terenie całego kraju. Z terenu powiatu cieszyńskiego nie zwolniono żadnej osoby.

- *Polska Akademia Nauk – Zakład Doświadczalny Gospodarki Stawowej w Gołyszu oddział w Zaborzu* – zawiadomienie o zwolnieniu grupowym **12 osób** z terenu powiatu cieszyńskiego.
- *PKS Cieszyn Sp. z o.o.* – zawiadomienie o zwolnieniu grupowym **134 pracowników** z terenu powiatu cieszyńskiego.
- *Polbita Sp. z o.o.* - zgłoszenie zamiaru zwolnień grupowych oraz zmian warunków pracy i płacy na terenie całego kraju. Z terenu powiatu cieszyńskiego nie zwolniono żadnej osoby.
- *TESCO Polska Sp. z o.o.* - zgłoszenie zamiaru zwolnień grupowych oraz zmian warunków pracy i płacy na terenie całego kraju. Z terenu powiatu cieszyńskiego nie zwolniono żadnej osoby.
- *PKO Bank Polski S.A.* - kontynuacja programu zwolnień grupowych rozpoczętych w roku 2010. Z terenu powiatu cieszyńskiego zwolniono **1 osobę**.
- *ROOS SPEDITION Sp. z o.o. w Cieszynie* - zgłoszenie grupowych zmian warunków pracy i płacy na terenie całego kraju. Z terenu powiatu cieszyńskiego nie zwolniono żadnej osoby.
- *Żagiel SA z siedzibą w Lublinie* – zawiadomienie o zamiarze zwolnień grupowych dotyczących około 550 pracowników na terenie całego kraju. Z terenu powiatu cieszyńskiego nie zwolniono żadnej osoby.
- *Śląski Zakład Przewozów Regionalnych w Katowicach* - zgłoszenie zamiaru zwolnień grupowych. Z terenu powiatu cieszyńskiego zwolnieniem objęto **63 osoby**.
- *PZU „Życie”* - kontynuacja programu zwolnień grupowych rozpoczętych w roku 2010. Na terenie powiatu cieszyńskiego zwolniono **3 osoby**.
- *HAND-PROD Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie* - zgłoszenie zamiaru zwolnień grupowych 65 pracowników na terenie całego kraju. Z terenu powiatu cieszyńskiego nie zwolniono żadnej osoby.
- *BÖGL a KRÝSL Sp. z o.o. z siedzibą w Cieszynie* – zgłoszenie zamiaru zwolnień grupowych obejmujących maksymalnie 100 osób z całego kraju. Z powiatu cieszyńskiego zostaną zwolnione **2 osoby** w roku 2013r.

W przypadku Zakładu Doświadczalnego Gospodarki Stawowej w Gołyszu z oddziałem w Zaborzu, PKS-u Cieszyn Sp.z o.o. oraz firmy BÖGL a KRÝSL Sp. z o.o. z siedzibą w Cieszynie wystosowano pisma proponujące zwalnianym pracownikom pomoc w odnalezieniu się w nowej sytuacji i przygotowaniu do znalezienia pracy poprzez m.in. zajęcia aktywizujące.

Na propozycję Powiatowego Urzędu Pracy odpowiedział PKS w Cieszynie Sp. z o.o., gdzie zostało przeprowadzone spotkanie grupowe na terenie likwidowanej firmy w dniu 28 czerwca 2012r. Spotkanie miało na celu poinformowanie osób objętych zwolnieniem grupowym o zasadach rejestracji w urzędzie pracy, prawach i obowiązkach osób bezrobotnych oraz przedstawienie oferty urzędu w tym możliwości skorzystania z ofert pracy, szkoleń czy z usług poradnictwa zawodowego. Podczas spotkania rozdano komplety dokumentów wymaganych do rejestracji, przekazano instrukcję wypełniania dokumentów, udostępniono wzory dokumentów aplikacyjnych obowiązujących na rynku pracy oraz przekazano szereg ulotek informacyjnych dotyczących usług Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie.

Ponadto udzielano odpowiedzi na pytania dotyczące zasad rejestracji, możliwości skorzystania ze szkoleń i przekwalifikowania się oraz ubiegania o świadczenie przedemerytalne. W spotkaniu uczestniczyły 23 osoby objęte zwolnieniem grupowym.

Pozostałe zakłady pracy nie wykazały chęci współpracy tłumacząc to m.in. faktem przebywania zwalnianych pracowników na urloпах, co znacznie utrudniało kontakt.

Według posiadanych informacji w 2012 roku w powiecie cieszyńskim zwolnieniami grupowymi lub zmianami warunków pracy i płacy objęto łącznie **216 osób**.

2.2.3. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu zatrudnienia

❖ Klub Pracy (w tym internetowy Klub Pracy)

W 2012 roku odbyły się 2 edycje szkoleń z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. Szkolenia były przeznaczone w szczególności dla osób bezrobotnych realizujących Indywidualny Plan Działania.

Szkolenia składały się z dwóch części:

- część teoretyczna odbywała się przez 10 kolejnych dni roboczych, łącznie 40 godzin zajęć,
- część praktyczna – 40 godzin aktywnego poszukiwania pracy, przez 5 dni roboczych.

Szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy są przeznaczone dla bezrobotnych lub poszukujących pracy, w tym w szczególności dla osób, które nie posiadają doświadczenia w poszukiwaniu pracy lub utraciły motywację do poszukiwania pracy w związku z długotrwałym niepowodzeniem w jej poszukiwaniu lub chcą powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej. Celem szkoleń było nabycie umiejętności poszukiwania pracy przez uczestników szkolenia, budowa pozytywnego wizerunku własnej osoby, jak również wzmocnienie motywacji do zmiany swojej sytuacji zawodowej, co pozwoli uwierzyć im we własne siły i możliwości na rynku pracy.

W szkoleniach wzięły udział osoby w wieku od 21 do 55 lat, którzy pozostawali w rejestrze urzędu pracy przez okres od 1 miesiąca do 10 lat. Spośród 18 osób, które z wynikiem pozytywnym ukończyły szkolenie w 2012 roku 5 osób podjęło zatrudnienie co daje 28% efektywności tej formy aktywizacji.

❖ Zajęcia Aktywizacyjne

W 2012 roku odbyło się 25 edycji zajęć aktywizacyjnych, które obejmowały 4 godziny zajęć. Ostatnia edycja zajęć odbywała się w ramach realizacji Indywidualnego Planu Działania. Łącznie w zajęciach uczestniczyło **357 osób** bezrobotnych w wieku od 18 do 64 lat. Uczestnicy pozostawali w rejestrze urzędu przez okres od 2 tygodni do 13,5 lat. Zajęcia aktywizacyjne w klubie pracy dotyczą szczegółowych zagadnień przydatnych osobom bezrobotnym lub poszukującym pracy w uzupełnieniu ich wiedzy i umiejętności potrzebnych do aktywnego poszukiwania pracy. Celem zajęć aktywizacyjnych było poznanie rynku pracy oraz przygotowanie osób bezrobotnych do wejścia na ten rynek. Pozostałe cele to: lepsze poznanie siebie i swoich mocnych stron, nabycie umiejętności sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej.

❖ Dostęp do informacji i elektronicznych baz danych

W 2012 roku osoby bezrobotne, poszukujące pracy oraz osoby niezarejestrowane mogły korzystać z dostępu do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia. Osoby zainteresowane mogły również skorzystać z Internetowego Klubu Pracy, który posiada 2 stanowiska komputerowe z możliwością drukowania i dostępem do Internetu, co daje możliwość poszukiwania pracy przez Internet i samodzielnego sporządzania dokumentów aplikacyjnych. W roku 2012 z tych możliwości skorzystano **145 razy**.

❖ Klub Pracy w Zakładzie Karnym w Cieszynie – program realizowany od 1995r.

W dniu 13 marca 2012 roku na terenie Zakładu Karnego w Cieszynie odbyły się zajęcia informacyjno-doradcze dla grupy 11 osadzonych. W trakcie spotkania omówiono specyfikę rynku pracy, aktywne formy poszukiwania zatrudnienia, zasady tworzenia dokumentów aplikacyjnych oraz zagadnienia dotyczące przedsiębiorczości i prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Ponadto przekazano informacje na temat zasad i trybu rejestracji osób bezrobotnych i poszukujących pracy, sposobów poruszania się po rynku pracy oraz rodzajach i zasadach przyznawania prawa do zasiłku dla osób bezrobotnych.

2.2.4. Staż

Staż służy nabywaniu umiejętności praktycznych do samodzielnej pracy, dzięki wykonywaniu w miejscu pracy określonych zadań. W czasie stażu nie dochodzi do nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Osoba odbywająca staż nie przestaje być osobą bezrobotną i przysługują jej prawa oraz obowiązki związane z posiadaniem statusu osoby bezrobotnej. Przez okres odbywania stażu osobie bezrobotnej przysługuje stypendium w wysokości 953,10 zł brutto.

Staż może trwać od 3 – 12 miesięcy (w zależności od odbiorcy stażu).

Ze stażu do 12 m-cy mogły skorzystać osoby bezrobotne:

- które do dnia skierowania na staż nie ukończyły 25 roku życia,
- do 27 roku życia, które w ostatnich 12 miesiącach ukończyły szkołę wyższą.

Ze stażu do 6 m-cy mogły skorzystać osoby bezrobotne:

- długotrwale albo po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego, albo kobiety które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- powyżej 50 roku życia,
- bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia,
- niepełnosprawne.

Efektywność:

Łącznie w 2012 roku na staż skierowano **577 osób** (w tym 43 osób powyżej 50 roku życia). Spośród **457 osób**, które ukończyły staż w 2012 roku **306 osób** podjęło zatrudnienie po stażu co daje **67%** efektywności tej formy aktywizacji. Efektywność na tak wysokim poziomie jest możliwa dzięki konsekwentnym wymaganiom stawianym organizatorom staży. Z drugiej strony staże odbywają się także w instytucjach, gdzie prowadzone są „nabory” na wolne miejsca pracy w trybie konkursu, dlatego zatrudnienie po stażu nie jest gwarantowane. Jest to jednak forma wsparcia dla osób bez doświadczenia zawodowego, a nie dla pracodawców.

2.2.5. Przygotowanie zawodowe

Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy to zdobywanie nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych poprzez praktyczne wykonywanie zadań zawodowych na stanowisku pracy według ustalonego programu zakończonego egzaminem.

Przygotowanie zawodowe realizowane jest w dwóch formach:

- *praktyczna nauka zawodu dorosłych* – trwa od 12 – 18 miesięcy, świadectwo otrzymuje uczestnik, który zdał egzamin kwalifikacyjny lub czeladniczy na tytuł zawodowy z wynikiem pozytywnym,
- *przyuczenie do pracy dorosłych* – trwa od 3 do 6 miesięcy, uczestnik przyuczenia do pracy dorosłych, który zdał egzamin sprawdzający z wynikiem pozytywnym, otrzymuje zaświadczenie potwierdzające nabyte umiejętności.

Efektywność:

W 2012 roku podpisano 2 umowy o zorganizowanie przygotowania zawodowego dorosłych dla 2 osób bezrobotnych.

Efektywność zatrudnieniowa tej formy wsparcia będzie znana po zakończeniu tych form wsparcia w roku 2013.

2.2.6. Szkolenia

Szkolenia mają na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej osób bezrobotnych lub poszukujących pracy.

Skierowanie na szkolenie otrzymać może osoba w przypadku:

- braku kwalifikacji zawodowych,
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Szkolenia są realizowane w formie indywidualnej bądź grupowej. W 2012r. ze względu na ograniczoną pulę środków Funduszu Pracy finansowano szkolenia do wysokości 150% przeciętnego wynagrodzenia.

W roku 2012 roku na szkolenia zostały skierowane **334 osoby uprawnione**, z czego na szkolenia indywidualne skierowano **99 osób**, a na szkolenia grupowe **235 osób**.

❖ *Szkolenia finansowane ze środków Funduszu Pracy:*

Szkolenia wskazane przez osoby uprawnione (szkolenia indywidualne) w 2012r. były finansowane ze **środków Funduszu Pracy**. Szkolenia organizowano na podstawie zawieranych umów szkoleniowych pomiędzy urzędem pracy a instytucjami szkoleniowymi posiadającymi aktualny wpis w rejestrze instytucji szkoleniowych prowadzonym przez wojewódzkie urzędy pracy. Największą popularnością cieszyły się następujące szkolenia:

- Spawanie – 19 osób,
- Prawo jazdy kat. C – 18 osób,
- Kwalifikacja wstępna na przewóz rzeczy lub osób – 13 osób,
- Szkolenie okresowe w zakresie przewozu rzeczy lub osób – 6 osób,
- Operator koparko-ładowarek kl. III wszystkich typów – 4 osoby,
- Operator suwnicy sterowanej z poziomu roboczego i z kabiny - 4 osoby,
- Prawo jazdy kat. C+E – 4 osoby,
- Operator koparki jednozaczyniowej kl. III do 0,8 m³ - 3 osoby,
- Pracownik ochrony fizycznej osób i mienia na licencję I stopnia - 3 osoby.

Efektywność:

Spośród **99 osób**, które skierowano na szkolenia indywidualne, wszystkie osoby zakończyły je z wynikiem pozytywnym. Ponadto jedna osoba, która rozpoczęła szkolenie w 2011 roku, zakończyła je z wynikiem pozytywnym w 2012 roku. W związku z powyższym w 2012 roku szkolenia indywidualne zakończyło z wynikiem pozytywnym 100 osób, z których 49 osób tj. **49 %** podjęło zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą w okresie do trzech miesięcy po ukończeniu szkolenia. Wynika to częściowo z rezygnacji z zawierania „trójstronnych” umów, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa. Bardzo ważnym jest, że gwarancją zatrudnienia jest tylko deklaracja pracodawców, którzy w trudnych warunkach gospodarczych rezygnują z zatrudnienia wcześniej wskazanej osoby lub odwołują zatrudnienie na późniejszy okres.

W ramach **środków Funduszu Pracy** w 2012r. przeprowadzono 1 szkolenie grupowe pn. „Opiekun osób starszych” dla 12 osób bezrobotnych. Spośród 12 osób, które z wynikiem pozytywnym ukończyły powyższe szkolenie 2 osoby podjęły

zatrudnienie, inna pracę zarobkową lub działalność gospodarczą w okresie do 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia, co stanowi **16,6 %**.

❖ *Szkolenia finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego:*

W roku 2012 roku w ramach projektów „Kreuj rzeczywistość – Zainwestuj w siebie” i „Działajmy Razem” współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego przeprowadzono 13 szkoleń grupowych dla 223 osób:

1. ABC Komputera – 16 osób,
2. ABC Przedsiębiorczości – 110 osób,
3. Księgowość z elementami kadr i płac – 11 osób,
4. Kucharz – Garmażer – 8 osób,
5. Kurs doskonalący kwalifikacje w zakresie obsługi komputera z obsługą urządzeń biurowych – 7 osób,
6. Kurs języka czeskiego przygotowujący do pracy za granicą – 8 osób,
7. Kurs na pracownika ochrony fizycznej osób i mienia na licencję I stopnia – 6 osób,
8. Kurs podstawowy w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych wszystkich klas z uprawnieniami na cysterny – 6 osób,
9. Kurs przedstawiciela handlowego z profesjonalną obsługą klienta – 8 osób,
10. Nowoczesne techniki sprzedaży stosowane w handlu z profesjonalną obsługą klienta – 6 osób,
11. Operator koparko-ładowarek wszystkich typów kl. III – 10 osób,
12. Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG i TIG - 13 osób,
13. Specjalista ds. gospodarki magazynowej – 14 osób.

Efektywność:

Spośród 221 osób (2 osoby przerwały szkolenia), które z wynikiem pozytywnym ukończyły szkolenia grupowe w ramach projektów „Kreuj rzeczywistość – Zainwestuj w siebie” i „Działajmy Razem” 127 osób podjęło zatrudnienie, inna pracę zarobkową lub działalność gospodarczą w okresie do 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia, co stanowi **57,5 %**.

2.2.7. Dodatek aktywizacyjny

Dodatek aktywizacyjny przysługuje każdej osobie bezrobotnej posiadającej prawo do zasiłku, w przypadkach gdy:

- osoba w wyniku skierowania przez urząd pracy podjęła zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę. Dodatek przysługuje w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymywanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50% zasiłku - przez okres, w jakim przysługiwałby zasiłek.
- osoba z własnej inicjatywy podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową. Dodatek przysługuje w wysokości do 50% zasiłku, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek. Dodatek aktywizacyjny przyznaje się na wniosek osoby bezrobotnej.

Efektywność:

W 2012 roku **584 osoby**, w tym 291 kobiet otrzymały dodatek aktywizacyjny. Ta forma oznacza w przypadku osób bezrobotnych krótszy okres korzystania z pasywnej formy, czyli zasiłku. Szczególnym efektem jest to, iż osoby takie nie narażają się na długotrwałe bezrobocie, które utrudnia dodatkowo znalezienie pracy. Każdy rekrutujący kadrę zwraca na to uwagę.

2.2.8. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej mogły być udzielone osobie bezrobotnej w wysokości nie wyższej niż 6-krotność wysokości przeciętnego wynagrodzenia (stawka ustalona w 2012 roku to 15 000 zł).

Wnioski o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej były rozpatrywane na podstawie kryteriów oceny określonych w załączniku do regulaminu przyznawania środków. Ocena wniosku jest podzielona na ocenę formalną i merytoryczną. Do wniosku bezrobotny powinien załączyć biznes plan, dokument potwierdzający prawo do korzystania z lokalu przeznaczanego do działalności gospodarczej lub zarejestrowania firmy pod wskazanym adresem, w przypadku osób, które wcześniej prowadziły działalność gospodarczą bezrobotny załącza kopię decyzji o wykreśleniu z ewidencji działalności gospodarczej.

Efektywność:

W 2012 roku wpłynęło **315** wniosków o środki na podjęcie działalności gospodarczej. Pozytywnie rozpatrzono **131** wniosków. Umowę o przyznanie środków podpisano z **131** osobami.

Urząd udzielił 131 osobom jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (dotacje) w łącznej kwocie **1 877 196,18** zł o profilu: usługowym – 98, usługowo-handlowym – 4, handlowym – 21, wytwórczym – 8.

Oznacza to, iż osoby bezrobotne poprzez samozatrudnienie stają się przedsiębiorcami. Efektywność zostanie dodatkowo zweryfikowana po 12 miesiącach od daty rozpoczęcia działalności gospodarczej. Forma ta daje 100% efektywność, gdyż każda osoba otrzymująca środki traci status osoby bezrobotnej.

2.2.9. Refundacja wyposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy

Wyżej wymieniona refundacja mogła zostać udzielona na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy po spełnieniu przez pracodawcę warunków zawartych w regulaminie w wysokości nie wyższej niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia (stawka ustalona w 2012 roku to 15 000 zł).

Efektywność:

W 2012 roku **75 firmom** przyznano refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy na **90 nowych stanowisk pracy**, co pozwoliło zatrudnić 90 osób bezrobotnych. Efektywność jest na poziomie 100% i zatrudnienie obejmuje okres minimum 2 lat. To bardzo dobra i skuteczna forma aktywizacji zawodowej.

2.2.10. Roboty publiczne

Roboty publiczne mają na celu reintegrację zawodową i społeczną osób bezrobotnych w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu socjalnym przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy, organizacje pozarządowe a także spółki wodne i ich związki.

Efektywność:

W 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy na roboty publiczne skierował 24 osoby, w tym 4 kobiety. Na stałe zostało zatrudnionych **5 osób**. Stanowi to **21%** efektywności tego rodzaju zatrudnienia. Forma ta jest elementem wspierającym rynek pracy. Na uwagę zasługuje fakt, iż jest to forma dla osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (w tym dla dłużników alimentacyjnych). Dodatkowo gminy często mają ograniczone możliwości, by przedłużać zatrudnienie tych osób. Roboty publiczne mają na celu wdrożenie do pracy osób z licznymi problemami. Sam fakt pracy przez 6 miesięcy jest często osiągnięciem, dlatego realnie oceniamy możliwości zatrudniania po zakończonych robotach publicznych.

2.2.11. Prace interwencyjne

Celem prac interwencyjnych jest pomoc w zatrudnieniu osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Efektywność:

W 2012 roku w ramach prac interwencyjnych zatrudnionych zostało **5 osób**, w tym 4 kobiety. Po zakończeniu tej formy wsparcia zatrudnienie podjęły wszystkie skierowane osoby. Stanowi to **100%** efektywności tego rodzaju zatrudnienia, co jest bardzo dobrym wskaźnikiem.

2.2.12. Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne oznaczają prace wykonywane przez osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej.

Prace takie mogą wykonywać bezrobotni, dla których upłynął już czas pobierania zasiłku bądź też go nie nabyły, w miejscu zamieszkania lub pobytu w wymiarze do 10 godzin tygodniowo.

Efektywność:

W roku 2012 w ramach prac społecznie użytecznych skierowano do pracy **69 osób** bezrobotnych, w tym 30 kobiet. Z tej liczby **8 osób** podjęło zatrudnienie po zakończeniu tej formy wsparcia, co stanowi **12%** efektywności zatrudnieniowej.

Ze względu na specyfikę tej formy wsparcia oraz fakt, iż osobami wykonującymi te prace są osoby wskazane przez poszczególne ośrodki pomocy społecznej nie wydaje się realne by udało się znacząco zwiększyć efektywność tej formy. Jest jednak celowa, gdyż pomaga wyrwać osoby ze środowiska społecznego do środowiska pracy. To często jest etap w długim procesie powrotu długotrwale bezrobotnych na rynek pracy.

2.2.13. Studia podyplomowe

Celem finansowania studiów jest podniesienie kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. Uczestnik studiów jest zobowiązany do przedkładania w urzędzie pracy dokumentów potwierdzających podjęcie studiów podyplomowych, dokumentów potwierdzających kontynuację studiów po każdym zakończonym semestrze oraz dyplom ukończenia po zakończonych studiach.

Efektywność:

W 2012 roku ze względu na ograniczoną ilość środków Funduszu Pracy nie finansowano studiów podyplomowych, jednakże cztery osoby, którym przyznano dofinansowanie w latach poprzednich, zakończyły studia podyplomowe w 2012 roku z wynikiem pozytywnym na kierunku: Zintegrowana Edukacja Wczesnoszkolna i Wychowanie Przedszkolne.

Spośród **4 osób**, które ukończyły studia wszystkie osoby zostały zatrudnione w trakcie trwania studiów. W związku z powyższym odsetek osób zatrudnionych w trakcie lub w okresie do 3 m-cy po ukończeniu studiów podyplomowych wynosi **100%**.

2.3. Projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

W 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie realizował pięć projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

PROJEKT SYSTEMOWY:

❖ „Kreuj rzeczywistość - Zainwestuj w siebie” - Poddziałanie 6.1.3 PO KL

Celem projektu było podniesienie aktywności zawodowej 254 uczestników projektu zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie jako osoby bezrobotne, w tym przede wszystkim znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz zamieszkujących teren powiatu cieszyńskiego.

W ramach projektu w 2012r. zaplanowano osiągnięcie następujących wskaźników:

- szkolenia dla 194 osób bezrobotnych (w tym szkolenie "ABC Przedsiębiorczości" dla osób, które otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej) – w efekcie na szkolenia skierowano **208 osób** (w tym 108 osób ubiegających się o jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej skierowano na szkolenia z zakresu „ABC Przedsiębiorczości”) – wskaźnik zrealizowano w 107%.
- staże dla 60 osób bezrobotnych – w efekcie na staże skierowano **62 osoby bezrobotne** – wskaźnik został zrealizowany w 103%.
- przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz szkolenie z zakresu przedsiębiorczości dla 104 osób – w efekcie wypłacono **108 na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej** – wskaźnik został zrealizowany w 103%.
- poradnictwo zawodowe oraz pośrednictwo pracy dla wszystkich uczestników projektu.

Efektywność:

W 2012 roku spośród 263 uczestników/czek projektu, które zakończyły w nim udział zgodnie z zaplanowaną ścieżką prace podjęło **167 osób, co stanowi 63,5% efektywności zatrudnieniowej.**

Projekt realizowany jest w trybie systemowym od 1 stycznia 2008r. do 31 grudnia 2013r.

Wartość projektu w 2012 roku wyniosła: 2 314,4 tys. zł

PROJEKTY KONKURSOWE:

❖ „Nowa jakość – Nowe możliwości III” - Poddziałanie 6.1.2 PO KL

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie od 1 stycznia 2012r. do 31 stycznia 2013r. realizował projekt "Nowa jakość – Nowe możliwości III".

Celem projektu było upowszechnienie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego na terenie powiatu cieszyńskiego poprzez kontynuację zatrudnienia pośredników pracy oraz doradcy zawodowego. Uzasadnieniem realizacji projektu była konieczność spełnienia standardów usług rynku pracy (Rozporządzenie Ministra i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010r. w sprawie standardów i warunków prowadzeni usług rynku pracy) poprzez utrzymanie poziomu zatrudnienia wśród doradców zawodowych oraz konieczność wsparcia pracodawców w obszarach tj.: kreowanie polityki personalnej, planowanie doskonalenia zawodowego pracowników przy jednoczesnym uwzględnieniu potrzeb szkoleniowych pracodawców w tym zakresie, zwiększenie świadomości pracodawców w zakresie funkcjonowanie lokalnego rynku pracy, a także na temat usług oferowanych przez publiczne służby zatrudnienia.

W ramach projektu założono spełnienie następujących wskaźników:

- zewnętrzne pośrednictwo pracy oraz poradnictwo zawodowe dla 130 pracodawców działających na terenie powiatu cieszyńskiego. W efekcie zewnętrzni pośrednicy pracy i doradcy zawodowi odwiedzili **131 pracodawców**.
- zorganizowanie seminarium dla pracodawców, które miało na celu przedstawienie informacji na temat działań prowadzonych przez urząd pracy a także pozytywnie wpłynęło na wzajemne relacje na linii urząd- pracodawca – w seminarium wzięło udział **28 pracodawców** działających na terenie powiatu cieszyńskiego.
- zorganizowanie seminarium na temat poradnictwa zawodowego, które promowało między innymi zadania związane z rozwojem osobistym i karierą zawodową. Adresatami tego działania byli wszyscy zainteresowani otrzymaniem wsparcia w zakresie planowania ścieżki edukacyjnej, zawodowej czy kariery – w seminarium wzięły udział **34 osoby** bezrobotne, poszukujące pracy, uczniowie oraz pracodawcy działający na terenie powiatu cieszyńskiego.
- zorganizowanie *konferencji podsumowującej projekt*, której celem jest podsumowanie podjętych działań, rezultatów i wspólnie wypracowanej jakości usług - w konferencji wzięło udział **40 osób**, w tym przedstawiciele instytucji oraz pracodawcy.
- zorganizowanie szkolenia dla sześciu kluczowych pracowników urzędu pn. „Wywiad – *umiejętność pozyskiwania informacji na stanowisku specjalisty ds. rozwoju zawodowego, doradcy zawodowego i pośrednika pracy*”.

Efektywność:

Wszystkie założone w projekcie wskaźniki na rok 2012 zostały osiągnięte.

Okres realizacji projektu: 1 styczeń 2012r. – 31 styczeń 2013r.

Wartość projektu: 129 513,73 zł.

❖ „Działajmy Razem” – Działanie 6.3 PO KL

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie od 1 października 2011 roku do 31 sierpnia 2012 roku realizował projekt "Działajmy Razem" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Działanie 6.3 PO KL).

Projekt miał na celu podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie, z terenów gmin wiejskich, miejsko-wiejskich powiatu cieszyńskiego oraz miast do 25 tysięcy mieszkańców.

W ramach projektu założono następujące wskaźniki:

- zorganizowanie dziewięciu spotkań w gminach z pośrednikami pracy, liderami klubu pracy oraz doradcami zawodowymi dla osób bezrobotnych zamieszkujących gminy wiejskie oraz wiejsko-miejskie powiatu cieszyńskiego (17 stycznia 2012r. w Gminie Chybie, 10 lutego 2012r. w Gminie Strumień, 14 lutego 2012r. w Gminie Brenna, 12 marca 2012r. w Gminie Istebna, 16 marca 2012r. w Gminie Skoczów, 21 marca 2012 roku w Gminie Goleiszów, 13 kwietnia 2012 roku w Gminie Hażlach, 7 maja 2012 roku w Gminie Zebrzydowice oraz 18 maja w Gminie Dębowiec). Uczestnicy spotkań mieli okazję poznać aktualne oferty pracy, swoje kompetencje zawodowe oraz otrzymać pomoc w określeniu swojej dalszej ścieżki kariery zawodowej i przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych.
- zorganizowanie dwóch szkoleń zawodowych tj. kursu „Nowoczesne techniki sprzedaży stosowane w handlu z profesjonalną obsługą klienta” oraz „Kursu doskonalącego kwalifikacje w zakresie obsługi komputera z obsługą urządzeń biurowych” - w szkoleniach wzięło łącznie 13 osób bezrobotnych, z czego po zakończonym szkoleniu **2 osoby** podjęły zatrudnienie (**15% efektywności zatrudnieniowej**).

Efektywność:

Wszystkie założone w projekcie wskaźniki zostały osiągnięte.

Okres realizacji projektu: październik 2011r. - sierpień 2012r.

Wartość projektu: 33 355,00zł.

❖ "Zyskaj Pracę" – Poddziałanie 6.1.1 PO KL

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie w kwietniu 2012r. rozpoczął realizację projektu "Zyskaj Pracę" współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Poddziałanie 6.1.1 PO KL).

Projekt skierowany jest do grupy 51 osób bezrobotnych do 25 roku życia zamieszkujących powiat cieszyński, w szczególności do osób bez doświadczenia zawodowego i/lub z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Do projektu szczególnie zapraszane były osoby samotnie wychowujące dziecko do lat 7 lub opiekujące się osobą zależną, ponieważ w ramach wsparcia przewidywana została częściowa refundację kosztów opieki.

W ramach projektu zaplanowano następujące wsparcie:

- indywidualne rozmowy doradcze, w celu określenia predyspozycji uczestników;
- warsztaty poruszania się po rynku pracy;
- warsztaty ze specjalistą z zakresu prawa pracy;
- 9-cio miesięczne staże (organizowane w dwóch turach: I tura: wrzesień 2012r. – maj 2013r., II tura: październik 2012r. – czerwiec 2013r.),
- refundację kosztów opieki nad dziećmi/osobami zależnymi na czas trwania stażu (dla 10 dzieci/osób zależnych).

Efektywność:

W ramach projektu założono 40% wskaźnik efektywności zatrudnieniowej, którego pomiar nastąpi w 2013 roku po zakończeniu realizacji projektu.

Planowany okres realizacji projektu: kwiecień 2012r. – lipiec 2013r.

Wartość projektu: 641 233,53 zł.

❖ „Kolorowe jutro” – Działanie 7.3 PO KL

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie od 1 listopada 2012 roku rozpoczął realizację projektu pn. „Kolorowe jutro” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Działanie 7.3 PO KL).

Celem projektu jest zwiększenie stopnia integracji społecznej i zawodowej 10 bezrobotnych kobiet, które wcześniej brały udział w zajęciach aktywizacyjnych organizowanych przez urząd pracy. Pomoc oferowana w ramach projektu w szczególności skierowana jest dla samotnych matek, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia lub wychowują dziecko do lat 7. Projekt skierowany jest do kobiet zamieszkujących gminy wiejskie, miejsko-wiejskie oraz miasta do 25 tys. mieszkańców powiatu cieszyńskiego (gminy: Brenna, Chybie, Dębowiec, Goleszów, Hażlach, Istebna, Skoczów, Strumień, Zebrzydowice).

W ramach projektu zaplanowano:

- warsztaty „Jestem aktywna”, których celem jest zmniejszenie barier społecznych oraz uzupełnienie wiedzy na temat aktywności na rynku pracy, oferty urzędu oraz specyfiki przyszłego zawodu. W ramach zadania zorganizowano zajęcia z doradcą zawodowym, liderem klubu pracy, psychologiem, wyjazd do spółdzielni socjalnej, wyjazd do pracodawcy, warsztaty wizażu oraz symulację profesjonalnej rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą;

- szkolenie zawodowe „Nowoczesna sprzedawczyni”, które będzie obejmować tematykę w zakresie przepisów prawa pracy, towaroznawstwa, dokumentacji handlowej i finansowej, obsługi komputera (programy do fakturowania, gospodarki magazynowej), kas fiskalnych i terminali płatniczych, technik sprzedaży z obsługą klienta. Zapewnione będą również badania lekarskie, zwrot kosztów dojazdu oraz zwrot kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7;
- indywidualne konsultacje z zespołem składającym się z doradcy zawodowego, lidera klubu pracy, pośrednika pracy w celu nakreślenia indywidualnej drogi zawodowej i podpisaniu kontraktu z uczestniczkami.

W ramach projektu w roku 2012 rozpoczęto realizację pierwszej części warsztatów „Jestem aktywna”. Warsztaty zostały zainicjowane przez grupowe zajęcia integracyjne prowadzone przez doświadczonego psychologa. W trakcie zajęć z liderami klubu pracy poruszona została następująca tematyka: Indywidualny Plan Działania/rozwoju kariery, wyznaczanie celów, motywacja, rynek pracy, pokonywanie barier, samopoznanie. Pierwsza część warsztatów zakończyła się wizytą studyjną na terenie Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej "Być Razem" w Cieszynie. Uczestniczki poznały w jej trakcie spółdzielnie socjalne funkcjonujące na terenie powiatu cieszyńskiego i zaznajomiły się z ich praktyczną organizacją. Przedstawione zostały również najistotniejsze zagadnienia związane z ekonomią społeczną i zakładaniem spółdzielni socjalnych.

Efektywność:

Pomiar efektywności nastąpi po zakończeniu realizacji projektu w 2013r.

Okres realizacji projektu: listopad 2012 roku - kwiecień 2013 roku.

Wartość projektu: 45 202,00 zł.

2.4. Programy realizowane w ramach środków Funduszu Pracy z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej

❖ Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych do 30 roku życia.

W sierpniu 2012r. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wystąpił o środki z "rezerwy" Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych do 30 roku życia, w kwocie 191 690,00zł.

Decyzją Ministra z dnia 16 sierpnia 2012 roku otrzymano wnioskowaną kwotę.

W ramach programu 30 osób bezrobotnych do 30 roku życia zostało skierowanych na pięciomiesięczne staże.

Efektywność:

Pomiar efektywności zatrudnieniowej nastąpi po zakończeniu programu w 2013 roku.

Okres realizacji: 1 październik 2012r.- 28 luty 2013r.

❖ Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

W sierpniu 2012r. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wnioskował o uzyskanie środków z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w kwocie 184 230,00zł.

Decyzją Ministra z dnia 16 sierpnia 2012 roku otrzymano wnioskowaną kwotę.

W ramach programu 18 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia mogło skorzystać z następujących form wsparcia:

- 10 osób bezrobotnych zostało skierowanych na pięciomiesięczne staże,
- 8 osób bezrobotnych zostało zatrudnionych w ramach doposażonego lub wyposażonego stanowiska pracy.

Efektywność:

Pomiar efektywności zatrudnieniowej nastąpi po zakończeniu programu w 2013 roku.

Okres realizacji: 1 październik 2012r.- 28 luty 2013r.

- ❖ **Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (zgodnie z art. 49 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).**

W sierpniu 2012r. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wystąpił o środki z "rezerwy" Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w kwocie 653 250,00zł.

Decyzją Ministra z dnia 16 sierpnia 2012 roku otrzymano wnioskowaną kwotę.

W ramach programu 46 osób bezrobotnych mogło skorzystać z następujących form wsparcia:

- 6 osób bezrobotnych zostało zatrudnionych w ramach robót publicznych na okres 5 miesięcy,
- 10 osób bezrobotnych otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- 30 osób zostało zatrudnionych w ramach doposażonego lub wyposażonego stanowiska pracy.

Efektywność:

Pomiar efektywności zatrudnieniowej nastąpi po zakończeniu programu w 2013 roku.

Okres realizacji: 1 październik 2012r.- 28 luty 2013r.

- ❖ **Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (zgodnie z art. 49 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).**

W październiku 2012r. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wystąpił o środki z "rezerwy" Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej- dla osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w kwocie 75 000,00zł. Decyzją Ministra z dnia 15 listopada 2012r. otrzymano wnioskowaną kwotę.

W ramach programu 5 osób bezrobotnych otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. W pierwszej kolejności środki na otwarcie własnej działalności gospodarczej zostały przyznane osobom bezrobotnych do 25 roku życia, bez kwalifikacji zawodowych, bez wykształcenia średniego lub bez doświadczenia zawodowego.

Efektywność:

W ramach programu zrealizowano zakładane wskaźniki w 100%.

Okres realizacji 19 listopad - 31 grudzień 2012r.

2.5. Kontrole zewnętrzne działania urzędu pracy

Prawidłowość wydatkowania środków publicznych i unijnych oraz prawidłowość realizacji zadań ustawowych corocznie jest sprawdzana przez kontrole zewnętrzne. W 2012 roku zostały przeprowadzone 4 kontrole:

1) *Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Wydział Kontroli Płatników Składek w Bielsku-Białej.*

Kontrola w zakresie:

- prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego,
- ustalenia uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu,
- prawidłowości i terminowości opracowywania wniosków o świadczeni emerytalne i rentowe,
- wystawiania zaświadczeń lub zgłaszanie danych do celów ubezpieczeń społecznych.

2) *Wojewoda Śląski:*

Kontrola w zakresie sprawdzenia prawidłowości realizacji przepisów normujących wydatkowanie środków na finansowanie innych fakultatywnych zadań z Funduszu Pracy zgodnie z obowiązującą ustawą z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) oraz obowiązującymi aktami wykonawczymi.

3) *Wojewoda Śląski:*

Kontrola w zakresie oceny prawidłowości orzeczeń administracyjnych dotyczących prawa do zasiłku dla bezrobotnych oraz prawa do stypendium z tytułu stażu lub szkolenia wydawanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

4) *Komisja Rewizyjna Rady Powiatu:*

Kontrola Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie w zakresie wykorzystania w 2011r. dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej.

3. Współpraca transgraniczna – sieć EURES

EURES to sieć współpracy Publicznych Służb Zatrudnienia, której głównym celem jest ułatwianie swobodnego przepływu osób w ramach państw Unii Europejskiej, oraz Norwegii, Islandii, Lichtensteinu i Szwajcarii.

System ma za zadanie ułatwianie pracownikom korzystania z ofert pracy pochodzących z całego ww. obszaru, a także pomoc pracodawcom w znalezieniu pracowników z innych krajów.

Pośrednik pracy udzielał informacji dotyczących:

- warunków życia i pracy w krajach EOG,
- ofert pracy w EOG,
- możliwości nauki w krajach europejskich.

Ponadto w 2012 roku urząd kontaktował się zarówno z pracownikami sieci EURES w innych krajach EOG, jak i z instytucjami z terenu powiatu cieszyńskiego, a także z pracownikami sieci EURES w województwie śląskim w celu promocji i realizacji ofert pracy. Odbywały się spotkania pracowników sieci EURES z regionów przygranicznych. Również w każdy ostatni czwartek miesiąca pracownik urzędu pracy z Czeskiego Cieszyna dyżurował w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie, informując osoby zainteresowane podjęciem pracy na terenie Czech o możliwościach i warunkach podjęcia zatrudnienia. Na stronie internetowej urzędu umieszczane są oferty pracy realizowane w ramach sieci

EURES oraz link do krajowej strony EURES i do wyszukiwarki ofert pracy. W klubie pracy osoby zainteresowane mogą skorzystać z Internetu.

W 2012 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie wpłynęło **388 zagranicznych ofert pracy**. Najwięcej ofert wpłynęło do urzędu pracy z Niemiec, Wielkiej Brytanii, Norwegii i Czech. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie ani Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach nie dysponują danymi na temat ilości zatrudnionych osób za granicą. Tym samym nie można w sposób mierzalny określić efektywności.

Najczęściej poszukiwani specjaliści w EOG to:

- inżynier,
- spawacz,
- stolarz,
- operator CNC,
- kucharz.

❖ **EURES Transgraniczny – edycja 2012**

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie jest członkiem pierwszego w Polsce **partnerstwa transgranicznego EURES – T Beskydy**. Powstanie partnerstwa jest wynikiem współpracy, która rozpoczęła się w 2003 roku. W dniu 6 grudnia 2007r. w miejscowości Karlovice Wielkie w Czechach nastąpiło podpisanie Umowy Ramowej, zakładającej partnerstwo EURES -T Beskydy przez przedstawicieli 35 instytucji i organizacji z Polski, Czech i Słowacji. Umowa Ramowa stała się podstawą do wystąpienia do Komisji Europejskiej z wnioskiem o formalne uznanie partnerstwa. Wniosek taki został złożony przez Urząd Pracy Spraw Socjalnych i Rodziny w Czadcy (Słowacja), będący liderem partnerstwa, na początku 2008r.

Pismem z dnia 12 marca 2008r. Komisja Europejska poinformowała Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie o wyrażeniu zgody na powstanie nowego, 22 partnerstwa transgranicznego w Unii Europejskiej na pograniczu polsko-czesko-słowackim.

W dniu 16 grudnia 2010r. partnerzy **Partnerstwa EURES-T Beskydy** podpisali w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach Umowę Ramową, która przedłuża działanie Partnerstwa do roku 2013.

Partnerstwo EURES T-Beskydy obejmuje:

- na terytorium Polski - miasta: Bielsko - Biała i Jastrzębie Zdrój oraz powiaty: bielski, cieszyński, raciborski, wodzisławski i żywiecki w województwie śląskim, a także powiaty głubczycki, nyski i prudnicki w województwie opolskim,
- na terytorium Słowacji - okręgi Čadca, Kysucké Nové Mesto, Bytča, Žilina, Námestovo i Tvrdošín,
- na terytorium Czech - okręgi Jeseník, Šumperk, Bruntál, Opava, Nový Jičín, Ostrava miasto, Karviná, Frýdek Místek i Vsetín.

Strony umowy zobowiązały się realizować wspólne cele, którymi są:

- dostarczanie i wymiana informacji oraz porad nt. ofert pracy i podań o pracę, jak również warunków życia i pracy i innych odpowiednich informacji związanych z rynkami pracy w regionie transgranicznym,
- przyczynianie się do rozwoju przepływu tych informacji poprzez bezpośrednie i regularne kontakty pomiędzy doradcami EURES w regionie,
- przyczynianie się oraz rozwój projektów mających na celu poprawę sytuacji na rynkach pracy regionów transgranicznych, włączając w to współpracę z innymi odpowiednimi programami,
- zapewnienie usług z zakresu doradztwa oraz informacji na temat o warunkach pracy po drugiej stronie granicy.

Misją EURES-T Beskydy jest przekształcenie transgranicznej pracowniczej mobilności w naturalną część rynku pracy i naturalną możliwością wyboru dla pracowników, pracodawców i ludzi poszukujących pracy. Zadaniem Partnerstwa jest znalezienie sposobu na oferowanie wspólnego pakietu usług dla klientów służb zatrudnienia.

W 2012 roku w ramach Partnerstwa Transgranicznego EURES-T Beskydy miały miejsce następujące wydarzenia:

- **29-30 marzec 2012r.** - *szkolenie dla regionalnych liderów związków zawodowych z Polski, Czech i Słowacji z terenu objętego Partnerstwem EURES-T Beskydy nt. mobilności transgranicznej i migracji, zorganizowane przez WUP w Katowicach we współpracy z Zarządem Regionu Podbeskidzie NSZZ „Solidarność” w Milówce.*
- **30 marzec 2012r.** - *Międzynarodowe Targi Pracy PERSPEKTYWY 2012 w Nysie.*
- **19 kwiecień 2012r.** - *Transgraniczne Targi Pracy pod egidą Europejskich Dni Pracy w Prudniku.*
- **16 maj 2012r.** - *Targi Pracy, Praktyk i Wolontariatu - Młodzieżowe Dni Pracy Eures - T Beskydy w Żywcu.*
- **18 maj 2012r.** - *Targi Pracy, Praktyk i Wolontariatu- Młodzieżowe Dni Pracy Eures - T Beskydy w Bielsku -Białej.*
- **11 październik 2012r.** - *Europejskie Targi Przedsiębiorczości, Pracy i Edukacji w Katowicach, Bielsku-Białej oraz Częstochowie.*
- **18 kwiecień 2012r.** - *V Transgraniczne Targi Pracy, Przedsiębiorczości i Edukacji w Cieszynie.* W targach udział wzięło 44 wystawców z Polski i Czech. Organizatorem targów był Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach.
- **22 listopad 2012r.** - *Dzień informacyjny EURES-T Beskydy, w którym wzięło udział 15 osób bezrobotnych z zainteresowanych podjęciem pracy za granicą.* Organizatorem spotkania był Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie.

4. Program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy

Zgodnie z art. 9 ust.1 pkt.1 Ustawy o promocji zatrudnienia określa, do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy *“opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych”*.

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie opracował *„Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2007 – 2013”*. Program został przygotowany i skonsultowany w ramach projektu *„Akademia Dialogu”* oraz zatwierdzony uchwałą Rady Powiatu Cieszyńskiego nr VI/41/07 z dnia 26 marca 2007r. Program obowiązuje do 2013 roku.

5. Kadra urzędu pracy

W 2012 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie zatrudnionych było 61 osób (60,1 etatu – stan na 31.12.2012r.) w następujących działach:

- Dyrekcja – 2 osoby,
- Dział Finansowo-Kadrowy (DF): 8 osób,
- Dział Rejestracji, Ewidencji i Świadczeń (DR): 11 osób (10,6 etatu),
- Dział Organizacyjny (DO): 7 osób (6,5 etatu),
- Dział Usług Rynku Pracy (DU): 23 osoby,
- Dział Instrumentów Rynku Pracy (DI): 8 osób (7,5 etatu),
- Biuro Projektów (BP): 2 osoby.

Wyżej wymienieni pracownicy posiadają następujące wykształcenie: wyższe: 40 osób, średnie: 18 osób, zawodowe: 2 osoby, podstawowe: 1 osoba (pracownik obsługi).

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie na koniec 2012 roku zatrudnionych było **5 osób niepełnosprawnych**, co stanowiło ponad 8% wszystkich zatrudnionych.

Kadra urzędu pracy corocznie jest uczestnikiem szkoleń i kursów według opracowanych dla każdego pracownika Indywidualnych Ścieżek Rozwoju Zawodowego. W 2012 roku pracownicy urzędu brali udział w 65 szkoleniach m.in. z zakresu:

- pomocy publicznej,
- zamówień publicznych,
- Kodeksu Postępowania Administracyjnego,
- kontroli zarządczej, zarządzania ryzykiem,
- zarządzania bezpieczeństwem informacji oraz ochrony danych osobowych,
- profesjonalnej obsługi klienta,
- ewaluacji, rozliczania i budżetowania projektów EFS,
- partnerstwa lokalnego,
- efektywnej współpracy pracowników usług i instrumentów rynku pracy,
- standardów w poradnictwie zawodowym, szkoleniach i pośrednictwie pracy,
- stażu,
- organizacji i funkcjonowania gospodarki kasowej w jednostkach, rachunkowości, gospodarki finansowej, finansów publicznych.

Pracownicy urzędu są wynagradzani z budżetu samorządu powiatu oraz ze środków Funduszu Pracy z tzw. 7% z kwoty podstawowej Funduszu Pracy przyznanej decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywne programy rynku pracy. Jest to kwota zmienna i zależy od wysokości środków przyznanych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

6. Planowane działania urzędu pracy na rok 2013

W 2013 roku Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie oprócz zadań wynikających z zapisów *Ustawy o promocji zatrudnienia* będzie kontynuował i podejmował nowe zadania.

6.1. Realizacja aktywnych programów rynku pracy z wykorzystaniem Funduszu Pracy

W 2013 roku ze środków Funduszu Pracy otrzymaliśmy środki w wysokości **6 054,5 tys.** (uzyskano kwotę o 36% wyższą niż w 2012 roku). 28 stycznia 2013 roku Powiatowa Rada Zatrudnienia pozytywnie zaopiniowała podział środków na następujące programy rynku pracy:

- szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, prace interwencyjne stypendia na podjęcie nauki, wyposażenie lub doposażenie miejsc prac, rentę szkoleniową, spółdzielnie socjalne.

6.2. Realizacja aktywnych programów rynku pracy ze środków PFRON

Ze środków PFRON w roku 2013 urząd planuje wydatki na programy rynku pracy, m.in.:

- szkolenia, staże, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej czy też refundacje kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej.

Kwota do dyspozycji urzędu pracy na rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych zgodnie z uchwałą Rady Powiatu Cieszyńskiego z dnia 26.02.2013r. wynosi **300 tys. zł.**

6.3. Realizacja aktywnych programów rynku pracy współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na 2013 rok zaplanowano następujące wydatki na projekty:

- „Kreuj rzeczywistość – Zainwestuj w siebie” – wydatki w wysokości 5 726 200,00 zł,
- „Nowa jakość – Nowe możliwości III” – wydatki w wysokości 22 766,73 zł.
- „Nowa jakość – Nowe możliwości IV” – wydatki w wysokości 102 902,35 zł.
- „Zyskaj pracę” – wydatki w wysokości 452 839,50 zł.
- „Kolorowe jutro” – wydatki w wysokości 38 128,00 zł.
- „Języki nam nie obce” – wydatki w wysokości 122 936,00 zł.

W 2013 roku Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie ma do dyspozycji na aktywne formy kwotę w wysokości **11 780,7 tys. zł** (bez projektu „Nowa jakość – nowe możliwości III”, Nowa jakość – Nowe możliwości IV”, „Kolorowe jutro” oraz „Języki nam nie obce” – projekty konkursowe). W stosunku do 2012 roku urząd dysponuje środkami finansowymi na aktywną pomoc osobom bezrobotnym i firmom większymi o **4 934,4 tys. zł.**

Od 2007 roku możliwe jest aplikowanie o środki w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007- 2013. Celem głównym Programu jest: wzrost zatrudnienia i spójności społecznej. W ramach PO KL przewiduje się możliwość realizacji projektów w dwóch głównych trybach: systemowym i konkursowym.

Ostatecznymi odbiorcami pomocy mogą być między innymi osoby bezrobotne, wykluczone społecznie, niepełnosprawne oraz osoby pracujące chcące podnieść swoje kwalifikacje, a także osoby poszukujące pracy, czy też pracownicy instytucji zajmujących się problematyką rynku pracy lub wykluczenia społecznego.

W 2013 roku realizowane będą projekty:

1) **„Kreuj rzeczywistość – Zainwestuj w siebie”** (Poddziałanie 6.1.3 PO KL)

Projekt w 2013 roku jest skierowany do 556 osób bezrobotnych. W ramach projektu zaplanowano następujące formy wsparcia: jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, staże i szkolenia.

2) **„Nowa jakość – Nowe możliwości III”** (Poddziałanie 6.1.2 PO KL)

W 2013 roku *Konferencja podsumowująca projekt*, której celem jest podsumowanie podjętych działań, rezultatów i wspólnie wypracowanej jakości usług. W ramach projektu zaplanowano szkolenie dla 6 kluczowych pracowników urzędu pracy, które pozwoli podnieść ich kwalifikacje i umiejętności.

3) „Nowa jakość – Nowe możliwości IV” (Poddziałanie 6.1.2 PO KL)

W ramach projektu zaplanowano następujące działania:

- zewnętrzne pośrednictwo pracy na terenie powiatu cieszyńskiego – aby zwiększyć dostęp do informacji dotyczącej działań i ułatwić pracodawcom współpracę z urzędem konieczne jest podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez bezpośrednie wizyty zewnętrznych pośredników pracy w siedzibach pracodawców. Na 2013 rok zaplanowano 180 wizyt u pracodawców.
- spotkania dla uczniów szkół powiatu cieszyńskiego z doradcą zawodowym - główną tematyką spotkań będzie planowanie kariery i rozwój zawodowy.
- zajęcia z informacji zawodowej dla nowozarejestrowanych osób bezrobotnych (pozostających w rejestrze urzędu do 6 m-cy) - podczas zajęć doradca zawodowy przekaze informacje na temat oferty urzędu skierowanej do osób bezrobotnych oraz sposobów poszukiwania pracy. W roku 2013 planuje się zorganizować 6 takich spotkań.
- seminarium dla pracodawców z zakresu upowszechnienia pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego w powiecie cieszyńskim - tematyka seminarium będzie odpowiadać bieżącym oczekiwaniom pracodawców.
- szkolenia - zatrudnieni w projekcie pośrednicy pracy i doradca zawodowy wezmą udział w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe o tematyce dostosowanej do zajmowanego stanowiska. W roku 2013 każdy z pracowników weźmie udział w dwóch szkoleniach.

4) „Zyskaj Pracę” (Poddziałanie 6.1.1 PO KL)

W 2013 roku w ramach projektu realizowane będą 9-cio miesięczne staże dla 51 osób bezrobotnych.

5) „Kolorowe jutro” (Poddziałanie 7.3 PO KL)

W 2013 roku w zostaną zrealizowane:

- zajęcia z liderami klubu pracy pn. „Jestem aktywna” - wyjazd do pracodawcy prowadzącego działalność w zakresie handlu, spotkania z osobami, które pokażą teoretyczną oraz praktyczną stronę pozyskania środków na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej i prowadzenia firmy, warsztat wizażu;
- szkolenie zawodowe „Nowoczesna sprzedawczyni” - w trakcie szkolenia uczestniczki naberą kompleksową wiedzę w zakresie nowoczesnych metod sprzedaży. Ponadto dla uczestniczek szkolenia przewidziano refundację kosztów opieki nad dzieckiem/dziećmi do lat 7.
- zajęcia pn. „Nakreślłam przyszłość” - spotkania z doradcą zawodowym, pośrednikiem pracy oraz liderem klubu pracy w celu określenia dalszej drogi zawodowej. Indywidualne konsultacje z uczestniczkami pomogą im ponownie wejść i odnaleźć się na rynku pracy.

6) „Języki nam nie obce” (Poddziałanie 9.6.2 PO KL)

W 2013 roku w ramach projektu zaplanowano realizację szkoleń językowych dla 32 osób bezrobotnych do 30 roku życia z co najwyżej średnim wykształceniem (24 osoby odbędą kursy języka angielskiego, 8 osób odbędzie kurs języka niemieckiego).

Dodatkowo uczestnicy/uczestniczki projektu będą mogli podejść do międzynarodowego egzaminu TELC, który sprawdza praktyczne umiejętności posługiwania się językiem obcym (mówienie, pisanie, czytanie) i jest akceptowany w krajach Unii Europejskiej.

6.4. Usługi rynku pracy planowane do realizacji w 2013 roku

❖ W zakresie poradnictwa zawodowego:

Kontynuacja działań opisanych w rozdziale 2 oraz współpraca z Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Cieszynie w zakresie opracowania oraz przeprowadzenia szkolenia dla pedagogów i nauczycieli zajmujących się poradnictwem zawodowym w szkołach w zakresie dostępnych narzędzi oraz praktycznych zagadnień do pracy z młodzieżą. Urząd pracy będzie także promował poradnictwo zawodowe m.in. w ramach *Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery (OTK)*.

❖ W zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy:

W roku 2013 będą kontynuowane dotychczasowe działania, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji szkoleń z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy i zajęć aktywizacyjnych dla osób bezrobotnych objętych Indywidualnym Planem Działania.

❖ W zakresie pośrednictwa pracy:

Kontynuacja programu zewnętrznego pośrednictwa pracy w 2013 roku. Zewnętrzni pośrednicy pracy odwiedzą minimum 180 pracodawców działających na terenie powiatu cieszyńskiego informując ich o oferowanych przez urząd pracy usługach oraz pozyskując informację o wolnych miejscach pracy.

❖ W zakresie współpracy transgranicznej:

Działania EURES-T Beskydy na rok 2013 będą ukierunkowane przede wszystkim na rozwój transgranicznego rynku pracy poprzez świadczenie usług na rzecz pracowników przygranicznych oraz pracodawców.

Na rok 2013 zaplanowane zostały następujące działania:

- zapewnienie i wymiana informacji na temat ofert pracy i dokumentów aplikacyjnych, warunków życia i pracy;
- ułatwianie pośrednictwa pracy;
- usuwanie przeszkód w mobilności pracowników w regionie transgranicznym oraz rozwój projektów mających na celu poprawę funkcjonowania rynku pracy w regionie transgranicznym;
- udostępnianie informacji o ponadgranicznej mobilności pracowników;
- opracowanie i wymianę informacji na temat możliwości podejmowania szkoleń zawodowych w regionie objętym partnerstwem.

W ramach Partnerstwa EURES-T Beskydy w 2013 roku Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie zorganizuje:

- *Dzień Informacyjny EURES-T Beskydy* (wrzesień 2013r.) - na terenie urzędu zostanie zorganizowane stoisko gdzie pośrednik pracy zajmujący się siecią EURES, będzie informował osoby zainteresowane pracą w regionie przygranicznym na temat sposobów poszukiwania pracy, przydatnych stron internetowych zawierających oferty pracy za granicą, warunków życia i pracy na terenie przygranicznym, a także przekaze informacje na temat działania samego Partnerstwa Transgranicznego EURES-T Beskydy.

Celem *Dnia Informacyjnego Eures-T Beskydy* będzie zwiększenie dostępu do informacji na temat mobilności zawodowej i możliwości podejmowania zatrudnienia za granicą. Wydarzenie to skierowane będzie głównie do osób zainteresowanych podjęciem zatrudnienia w Czechach lub na Słowacji.

- informacje na temat działań Partnerstwa EURES-T Beskydy oraz sieci EURES zostaną przekazywane na bieżąco podczas organizowanych w urzędzie porad grupowych dla osób bezrobotnych oraz zajęć w ramach Klubu Pracy. Spotkania skierowane będą do osób bezrobotnych zainteresowanych podjęciem zatrudnienia za granicą.

6.5. Inne inicjatywy urzędu pracy planowane do realizacji w 2013 roku

❖ W zakresie współpracy z gminami

W 2013 roku Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wraz z Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu powiatu cieszyńskiego będzie wdrażał Samorządową Elektroniczną Platformę Informacyjną (SEPI). SEPI to kompleksowe rozwiązanie informatyczne umożliwiające podmiotom administracji samorządowej bezpieczny i natychmiastowy dostęp do niezbędnych informacji. Działanie systemu ma na celu ułatwienie klientom urzędu pracy korzystanie z pomocy oferowanej przez ośrodki pomocy społecznej. System pozwoli instytucjom zaoszczędzić także środki finansowe związane z korespondencją tradycyjną.

❖ W zakresie wsparcia przedsiębiorczości:

- stosowanie usług i instrumentów, wspierających usługi w ramach funkcjonującego od 2010 roku Centrum Aktywizacji Zawodowej;
- seminaria dla pracodawców;
- zewnętrzne pośrednictwo pracy;
- poradnictwo zawodowe dla firm;
- współpraca z Zamkiem Cieszyn w zakresie działań podejmowanych w ramach Klubu Przedsiębiorcy.

❖ W zakresie analizy rynku pracy:

Kontynuacja programu analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie cieszyńskim. Celem opracowania jest systematyczne monitorowanie zjawisk zachodzących na cieszyńskim rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowaniu na tej podstawie ocen, wniosków i krótkoterminowych prognoz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemów takich jak szkolenia bezrobotnych, pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe itp.

❖ W zakresie współpracy ze szkołami ponadgimnazjalnymi powiatu cieszyńskiego

Kontynuacja programu pt. „*Niezbędnik absolwenta*” realizowanego we wszystkich szkołach ponadgimnazjalnych naszego powiatu, które potwierdziły zainteresowanie zajęciami dla młodzieży uczącej się. Program traktowany jest, jako element przeciwdziałania bezrobociu.

W 2013 roku urząd pracy planuje zorganizować konkurs pn. „*Mój zawód*” dla uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych. Tematem przewodnim konkursu będzie prezentacja swojego zawodu. Nagrodą w konkursie będzie staż w wybranym przez zwycięzcę zawodzie (po spełnieniu przez zwycięzcę konkursu warunków, które uprawniają do skierowania na staż m.in. rejestracja w urzędzie pracy). Staż odbywać się będzie u pracodawcy działającego na terenie powiatu cieszyńskiego, który złoży prawidłowo wypełniony wniosek o organizację stażu dla osoby bezrobotnej.

Wypracowanie wspólnych kierunków działania w zakresie zwiększania dostępności poradnictwa zawodowego w szkołach poprzez wspólny udział w kolejnej edycji Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.

❖ Promocja usług poprzez:

- aktualizację i modernizację strony internetowej urzędu - www.pup.cieszyn.pl,
- opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów promujących urząd oraz konkretne projekty,
- comiesięczną informację o cieszyńskim rynku pracy,
- aktywne kontakty z lokalnymi mediami,

- współpracę z Powiatową Radą Zatrudnienia, Gminnymi Centrami Informacji, Samorządami lokalnymi (szczególnie ośrodkami pomocy społecznej i szkołami), organizacjami pozarządowymi, zrzeszeniami pracodawców,
- udział w *Ogólnopolskim Tygodniu Kariery*, który umożliwia promowanie poradnictwa zawodowego w powiecie cieszyńskim (inicjatywy będą dostosowane do tematyki OTK w 2013r.),
- udział w konferencjach oraz TARGACH PRACY realizowanych w regionie,
- dni otwarte dla grup klientów z konkretnymi potrzebami.

Podsumowanie

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie realizuje zadania w zakresie usług i instrumentów rynku pracy w ramach wyodrębnionego od 2010r. Centrum Aktywizacji Zawodowej, które było współfinansowane ze środków Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Zabezpieczenie rzeczowe funkcjonowania urzędu pracy jest finansowane ze środków budżetu powiatu oraz z Funduszu Pracy – środków fakultatywnych przyznawanych decyzją Ministra Pracy. Dzięki tym środkom urząd pracy posiada zagwarantowane finansowanie m.in. wyposażenia komputerowego i wyposażenia na potrzeby poradnictwa zawodowego i klubów pracy. Nowa zmodernizowana siedziba i bezpieczeństwo płacowe to bardzo ważne elementy wpływające na funkcjonowanie urzędu, który od lat aktywnie kreuje lokalny i transgraniczny rynek pracy. W celu efektywniejszej obsługi został wdrożony system kolejkowy oraz elektroniczny system ofert pracy. Bez tego systemu obsługa klientów zwłaszcza w pierwszych dniach każdego miesiąca w zakresie rejestracji byłaby bardzo utrudniona. System kolejkowy porządkuje i daje możliwość realnej kontroli. Zdajemy sobie sprawę, że do urzędu pracy trafiają nie tylko osoby, które chcą być aktywizowane, ale również takie dla których priorytetem jest uzyskanie ubezpieczenia zdrowotnego ponieważ są pracownikami „szarej strefy” i to stanowi wyzwanie w codziennej realizacji standardów. Będziemy stale podkreślać, że oprócz praw, które mają osoby bezrobotne są również obowiązki. Podstawowym obowiązkiem jest zgłaszanie się w wyznaczonym terminie, bo od tego zależy korzystanie z uprawnień i form wsparcia. Od lat staramy się wdrażać poszczególne działania w taki sposób, by osiągać efektywność na możliwie najwyższym poziomie. Niestety zarówno przepisy, jak i wysokość środków Funduszu Pracy w każdym roku ulegają zmianą i to utrudnia działanie i planowanie długoterminowe, a jak wiadomo takie przynosi największe efekty.

Obecnie uczestniczymy w konsultacjach społecznych projektu zmian w *ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Celem proponowanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zmian jest zaoferowanie bardziej efektywnej pomocy tym osobom, które poszukują pracy, szczególnie młodzieży wchodzącej na rynek pracy, osobom powyżej 50 roku życia oraz rodzicom, chcącym wrócić do pracy, po przerwie związanej z wychowaniem dziecka. Istotą planowanej reformy jest zwiększenie dostępności i adekwatności, a co za tym idzie skuteczności działań podejmowanych przez urzędy pracy, dlatego też zmiany zakładają profilowanie rodzajów pomocy w zależności od indywidualnych potrzeb osób bezrobotnych. Zmiany zakładają, że urzędy pracy, lepiej znające lokalne uwarunkowania, będą miały większą swobodę działania, a jednocześnie staną się bardziej aktywne w pozyskiwaniu ofert pracy od pracodawców. Ministerstwo planuje, iż pierwsze zmiany wejdą w życie w 2014 roku. Zmiany dotychczasowych przepisów budzą wątpliwości m.in. w aspekcie rankingowania urzędów pracy, sposobów wynagradzania części pracowników, a także wymagań i zakresów obowiązków tzw. doradców klienta.

W latach 2009-2012 przyznaliśmy 692 dotacje osobom bezrobotnym na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, wyposażyliśmy w firmach 472 stanowiska pracy, spośród 521 osób bezrobotnych, które zakończyły udział w szkoleniach indywidualnych 300 osób podjęło zatrudnienie, a spośród 1935 stażystów 1072 osób otrzymało dalszą pracę.

W swojej pracy skupiamy się przede wszystkim na aktywizacji osób bezrobotnych i pomocy w funkcjonowaniu firm z naszego Powiatu. Każdego roku pracujemy nad skutecznym i efektywnym działaniem zapewniającym dostęp do usług i instrumentów dostosowanych do potrzeb.

Wyzwania przed jakimi stają publiczne służby zatrudnienia:

- nowelizacja *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, zarówno w aspekcie zapisów dotyczących świadczonych usług i form wsparcia, a także w zakresie zabezpieczenia kadry urzędu;
- składka zdrowotna, która powoduje kłopoty w rozpoznaniu realnie gotowych do poszukiwania i podjęcia pracy osób rejestrujących się;
- brak świadomości społecznej, iż rejestracja w urzędzie pracy jest dobrowolna, a po rejestracji obowiązują prawa i obowiązki;
- obciążenie pracą w przypadku wzrostu liczby osób rejestrujących się;
- współpraca z agencjami zatrudnienia;
- zakończenie okresu programowania 2007-2013 oraz przygotowywanie się do nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020;
- wdrażanie systemu SEPI w całym powiecie cieszyńskim;
- angażowanie gmin w rozwiązywanie problemów osób bezrobotnych;
- wzrost frustracji klientów,
- finansowanie przez powiat większej niż dotychczas części wynagrodzeń pracowników urzędu pracy (brak 7% Funduszu Pracy na finansowanie zatrudnienia pracowników);
- niestabilność finansowa otrzymywanych środków Funduszu Pracy czyli brak możliwości realnego planowania działań aktywizujących.

Opracował zespół w składzie:
Anna Stefaniak-Bacza
Dorota Bizoń
Agnieszka Niedoba

Wszystkie dane statystyczne podane zostały na dzień 31 grudnia 2012 roku.

Wszystkie inne dane stanowią zasób informacyjny Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie.